

HNB

Standardni prezentacijski format

3. tromjesečje 2022.

HNB

Sadržaj

Ciljevi i struktura središnje banke

Realni sektor

Monetarna politika

Platna bilanca i tečaj

Bankovni sustav

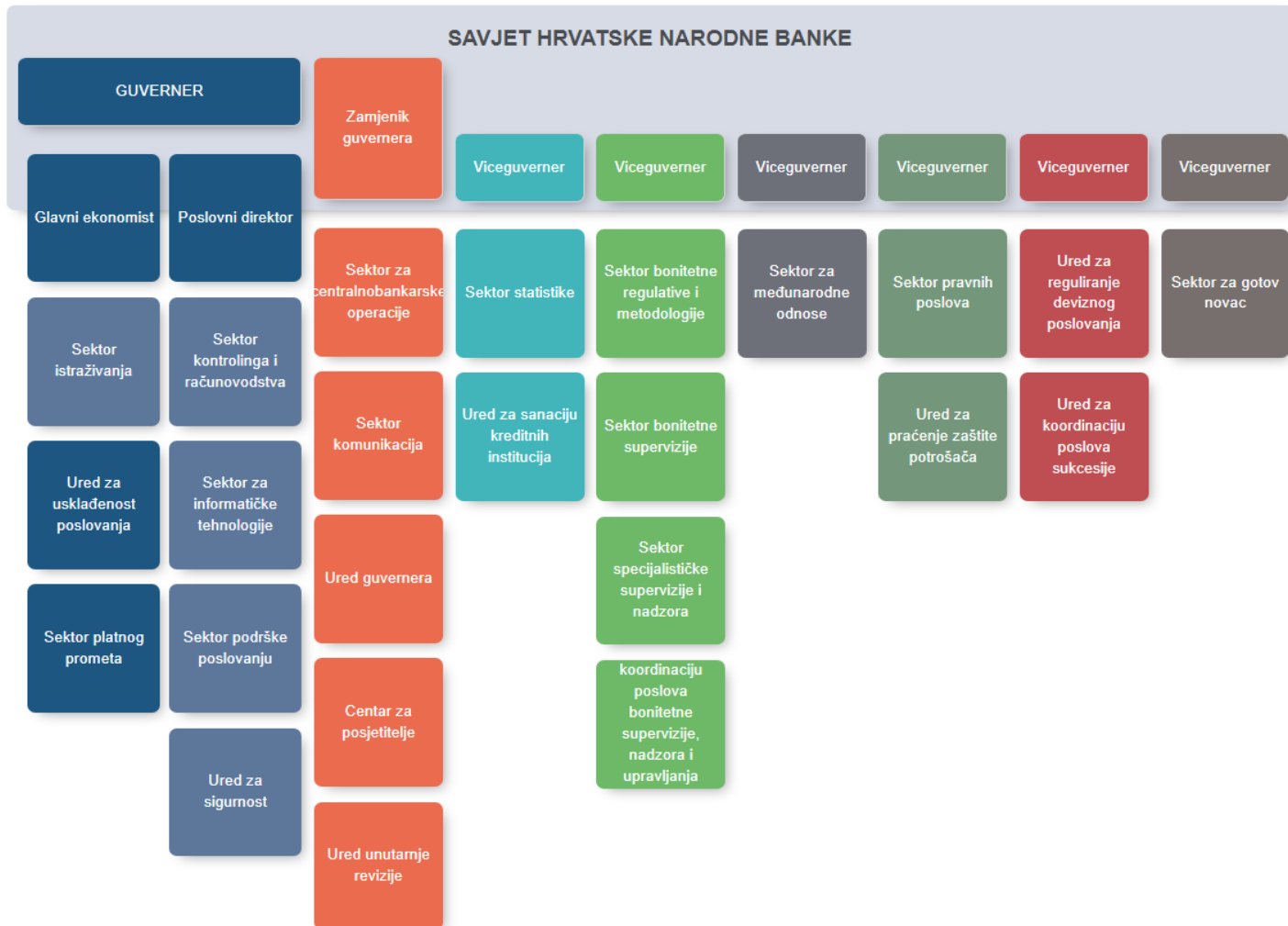
Ciljevi i zadaci središnje banke

- **Stabilnost cijena**
- **Podupiranje opće gospodarske politike Europske unije, ne dovodeći pritom u pitanje osnovni cilj**
- Upravljanje međunarodnim pričuvama
- Izdavanje novčanica i kovanog novca
- Nadziranje osnivanja, poslovanja te ukidanja banaka
- Reguliranje, unapređenje i nadziranje platnog sustava
- Održavanje stabilnosti financijskog sustava u zemlji
- Obavljanje zakonom utvrđenih poslova za RH

Nezavisnost središnje banke

- Institucionalna: odluke su neovisne od utjecaja drugih institucija
- Funkcijska: jasan cilj i samostalnost u odabiru mjera i instrumenata
- Osobna: jamči zaštitu dužnosnika od vanjskih pritisaka, isključuje sukobe interesa i precizno definira izbor i razrješenje Guvernera i članova Savjeta
- Financijska: prihode i rashode određuje narav monetarne i devizne politike

Organigram HNB-a

HNB

Realni sektor

Agregatna ponuda i potražnja

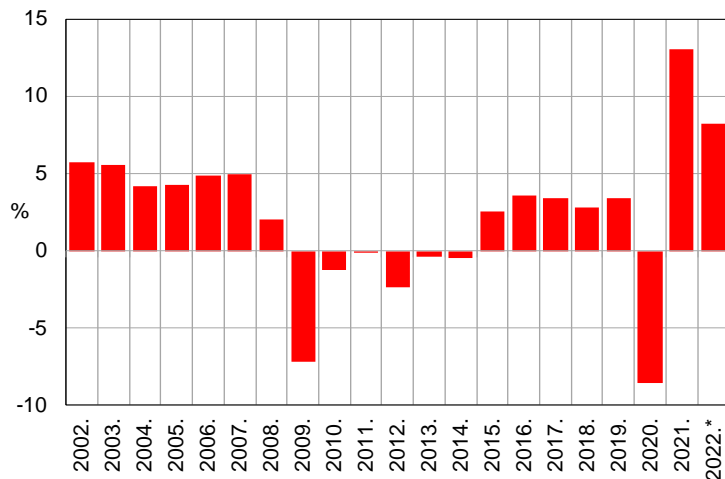
Tržište rada

Cijene

Fiskalna politika

Stope promjene realnog BDP-a

Hrvatska

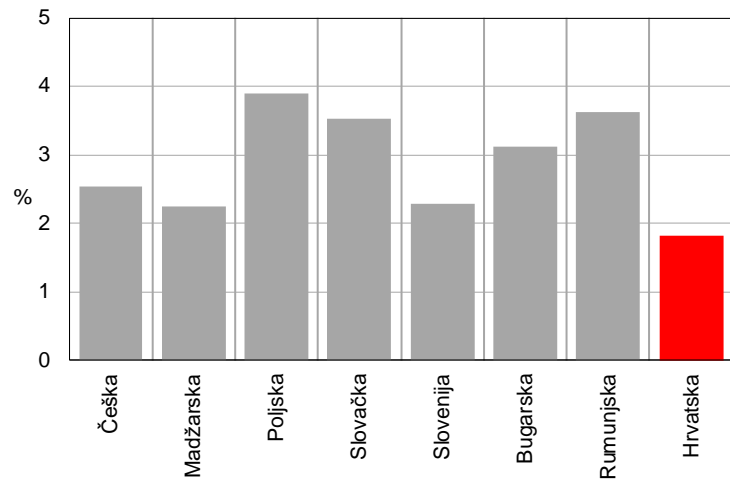

*Podaci se odnose na prva dva tromjesečja 2022.

Napomena: Podaci su u skladu s metodologijom ESA 2010, od 2019. godine su privremeni. Više informacija dostupno je na www.dzs.hr.

Izvor: DZS

Zemlje usporedivih značajki

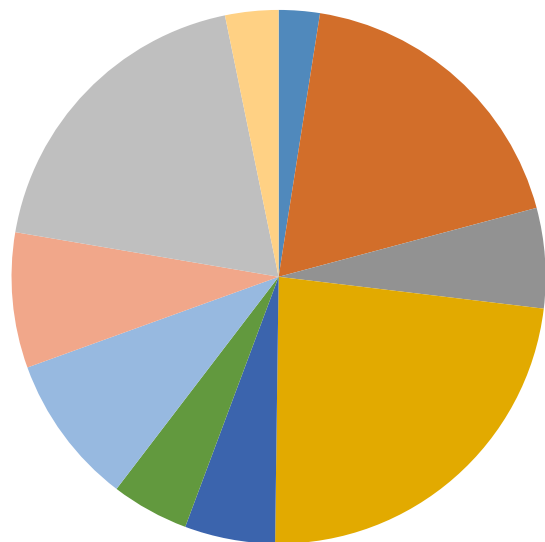
Prosječna godišnja stopa rasta realnog BDP-a, 2003. – 2021.

Napomena: Podaci su u skladu s metodologijom ESA 2010.

Izvori: Eurostat; DZS

Struktura bruto dodane vrijednosti

u tekućim cijenama, 2022.

- A
- B, C, D, E
- F
- G, H, I
- J
- K
- L
- M, N
- O, P, Q
- R, S, T, U

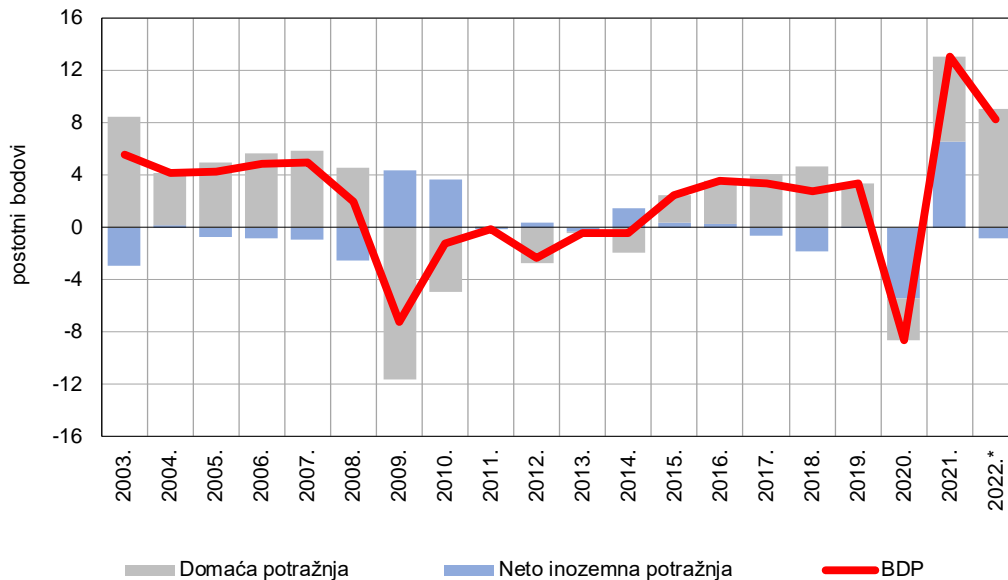
- A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- O Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S Ostale uslužne djelatnosti
- T Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koje proizvode različitu robu i pružaju različite usluge za vlastite potrebe
- U Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela

Napomena: Podaci se odnose na prva dva tromjesečja 2022.

Izvor: DZS

Doprinosi domaće i neto inozemne potražnje rastu BDP-a

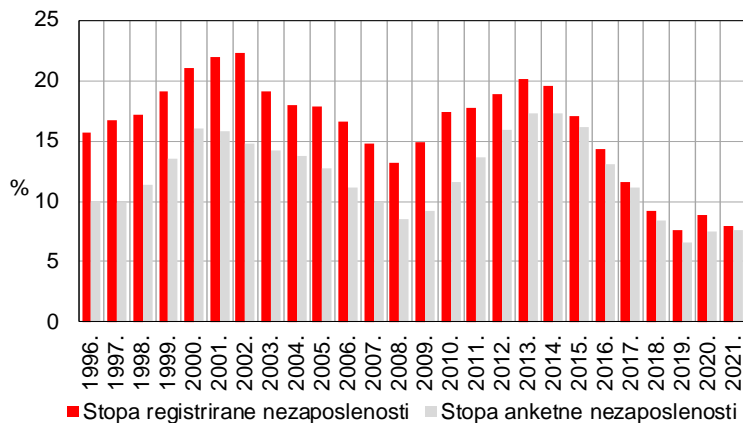

*Podaci se odnose na prva dva tromjesečja 2022.

Izvor: DZS

Stopa nezaposlenosti

Hrvatska

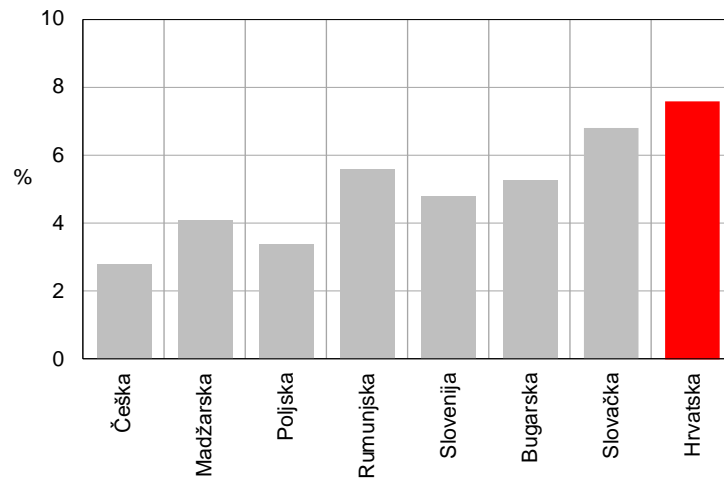

Napomena: Anкета o radnoj snazi se od početka 2007. godine objavljuje u tromjesečnoj dinamici. Stopa anketne nezaposlenosti odnosi se na osobe stare 15 i više godina.

Podaci o anketnoj stopi nezaposlenosti za razdoblje 2007.-2014. usklađeni su sa rezultatima Popisa stanovništva, kućanstva i stanova u 2011., te nisu usporedivi s podacima za razdoblje 2000.-2006. Podaci za 2015. i 2016. godinu revidirani su zbog novih i ažurnijih procjena ukupnog stanovništva u Republici Hrvatskoj. Podaci od prvog tromjesečja 2021. godine računaju se po novoj metodologiji. Podaci o registriranoj stopi nezaposlenosti revidirani su za razdoblje od siječnja 2016. do prosinca 2020.

Izvor: DZS

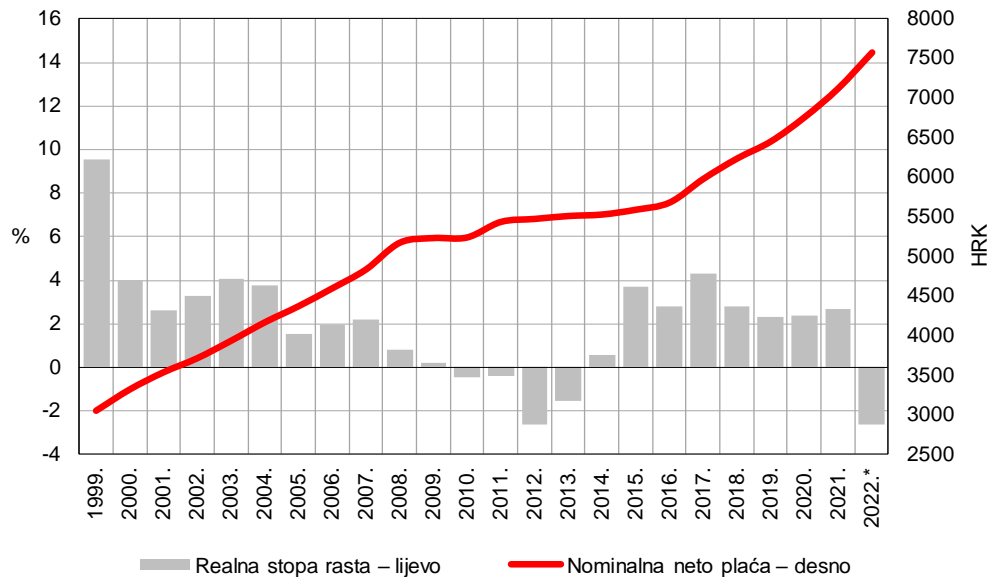
Stopa anketne nezaposlenosti Zemlje usporedivih značajki, 2021.

Napomena: Stopa anketne nezaposlenosti odnosi se na osobe u dobi 15 – 74.

Izvor: Eurostat

Nominalne i realne neto plaće

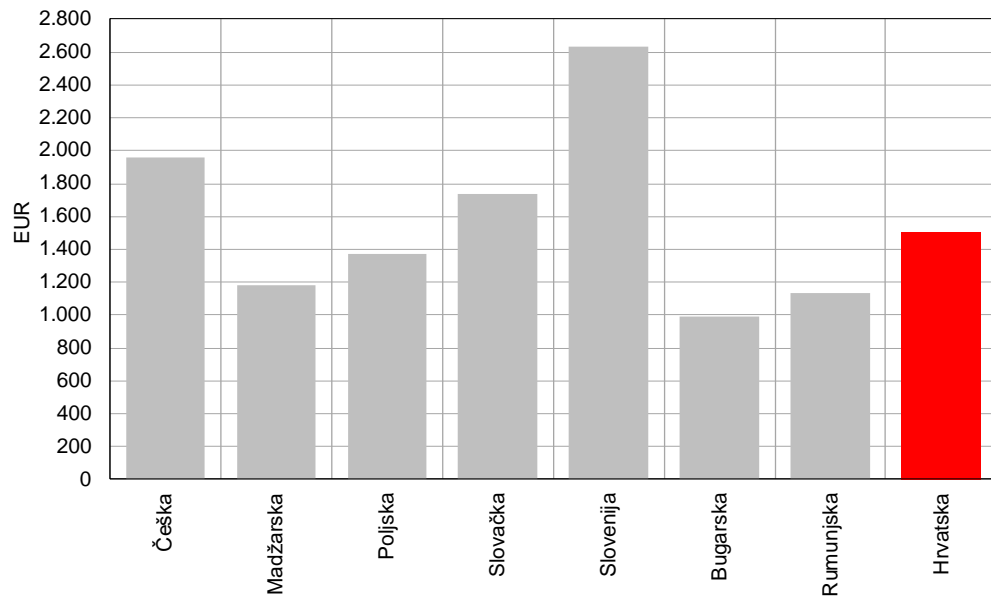

*Posljednji dostupan podatak odnosi se na plaće isplaćene za kolovoz.

Napomena: Podaci o prosječnim plaćama isplaćenima za siječanj 2020. izračunati su prema ekvivalentu punog radnog vremena, dok se ranije prosječna plaća računala tako da se ukupne isplate podijele s brojem zaposlenih koji su primili te isplate (zaposleni koji su radili manje od 80 sati mjesečno bili su isključeni).

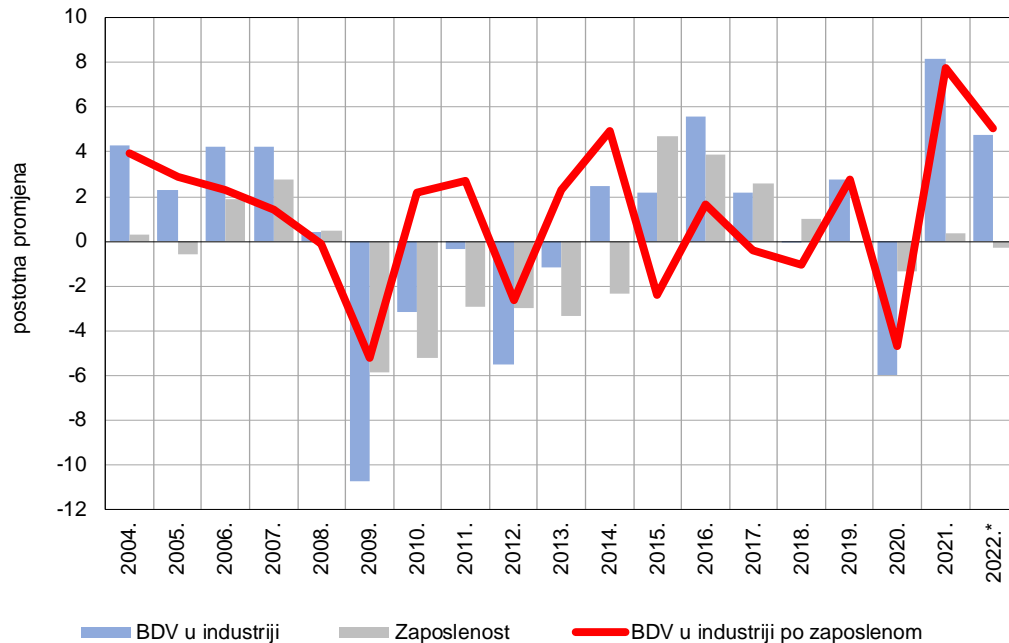
Izvori: DZS; HNB

Prosječna mjesečna naknada po zaposlenom u gospodarstvu za 2021.

Napomena: Prosječna mjesečna naknada po zaposlenom u gospodarstvu izračunata je kao omjer ukupno isplaćenih mjesečnih naknada zaposlenicima u gospodarstvu i broja zaposlenika.
Izvor: Eurostat

Bruto dodana vrijednost u industriji po zaposlenom

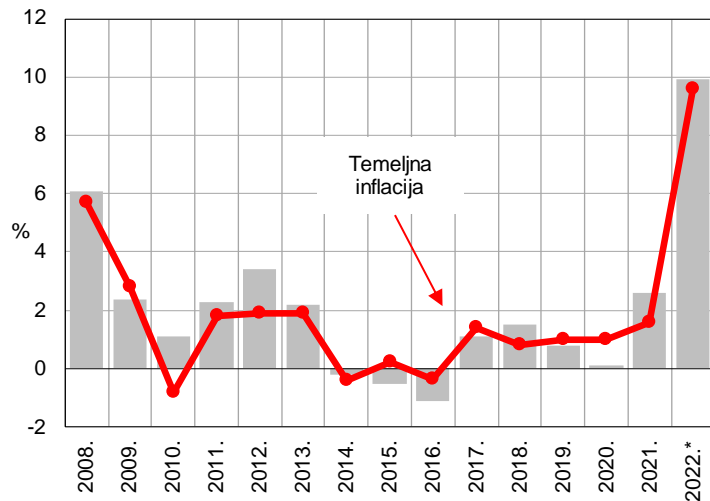

*Podaci se odnose na prva dva tromjesečja 2022.

Izvor: DZS

Inflacija

Hrvatska

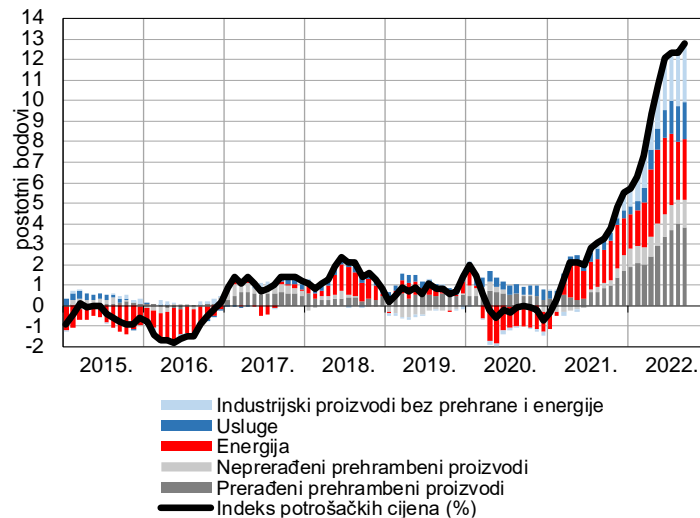

*Podatak za 2022. odnosi se na razdoblje siječanj-rujan.

Napomena: Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena i temeljna inflacija, prosječne godišnje stope promjene.

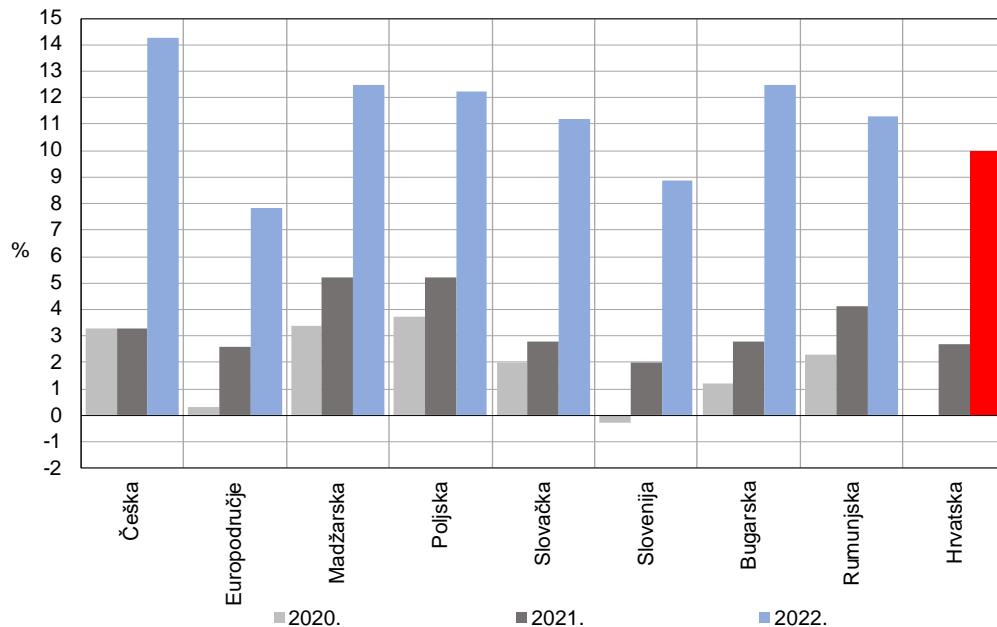
Izvor: DZS

Godišnje stope inflacije i doprinosi komponenata inflaciji potrošačkih cijena u Hrvatskoj

Izvori: DZS; izračun HNB-a

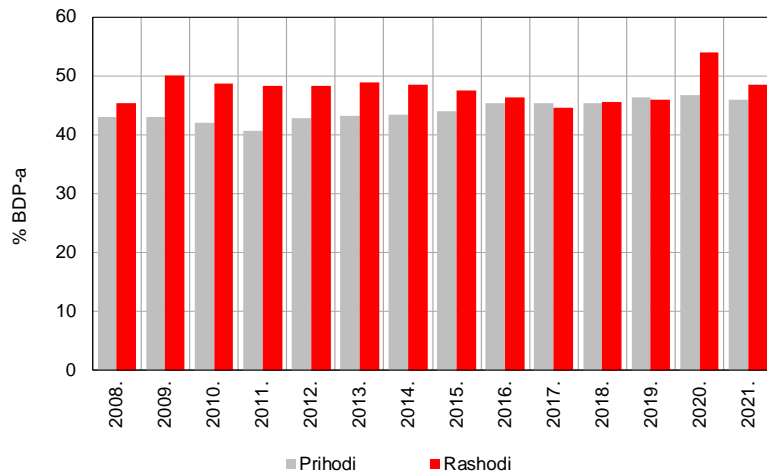
Usporedba inflacije u Hrvatskoj, europodručju i odabranim zemljama

Napomena: Inflacija mjerena harmoniziranim indeksom potrošačkih cijena. Prosječne godišnje stope promjene. Podatak za 2022. odnosi se na razdoblje siječanj-rujan. Izvor: Eurostat

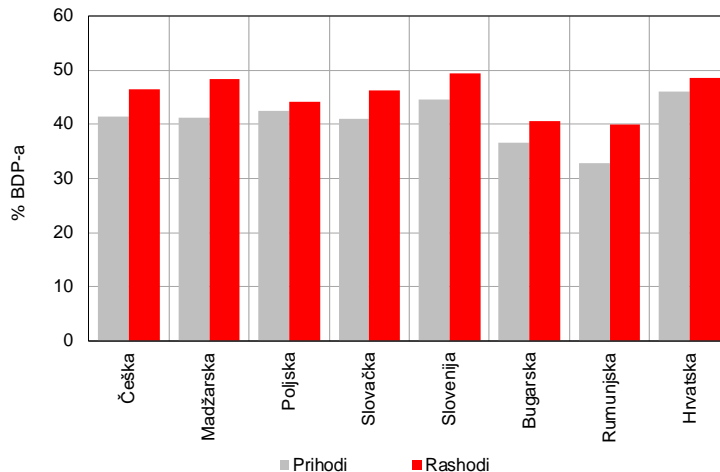
Prihodi i rashodi konsolidirane opće države

Hrvatska

Napomena: Sukladno metodologiji ESA 2010.
Izvori: Eurostat; DZS

Zemlje usporedivih značajki, 2021.

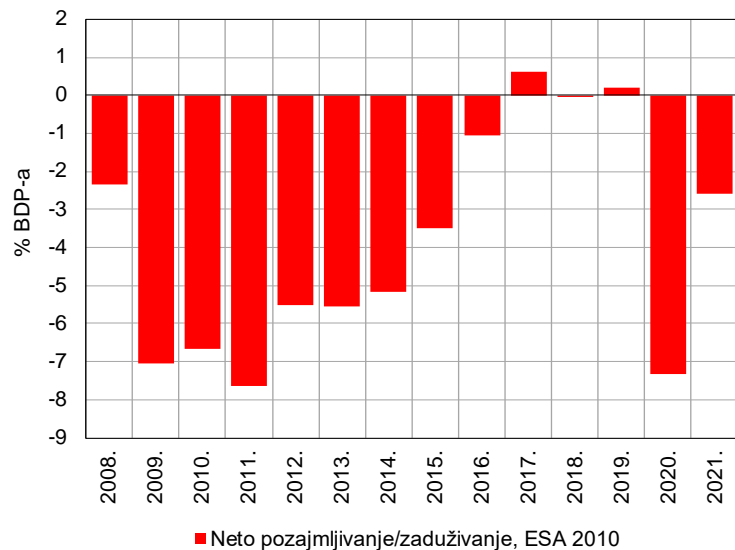

Napomena: Sukladno metodologiji ESA 2010.
Izvori: Eurostat; DZS

Saldo konsolidirane opće države

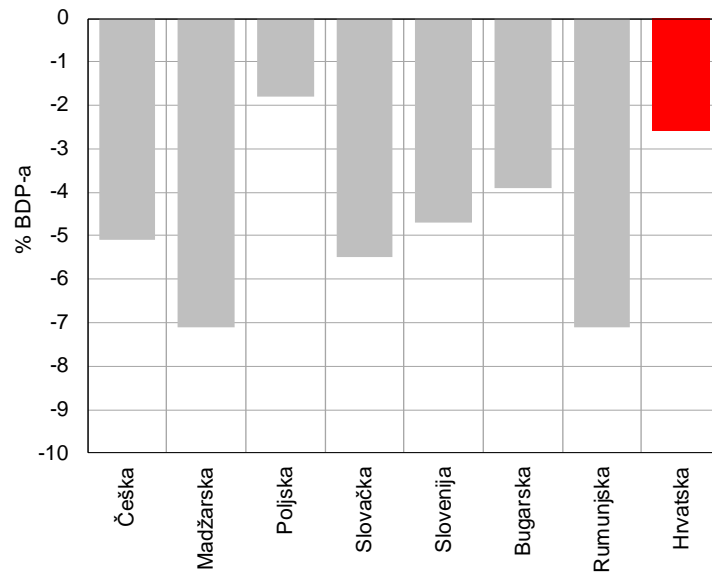
Hrvatska

Napomena: Sukladno metodologiji ESA 2010.

Izvori: Eurostat; DZS

Zemlje usporedivih značajki, 2021.

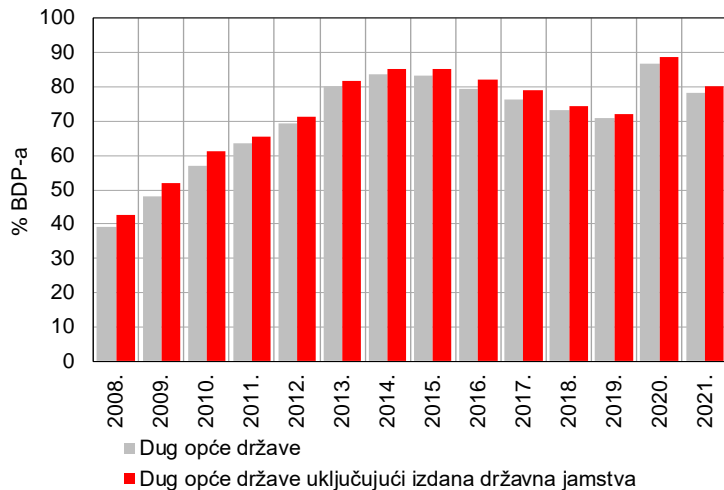

Napomena: Sukladno metodologiji ESA 2010.

Izvori: Eurostat; DZS

Dug opće države

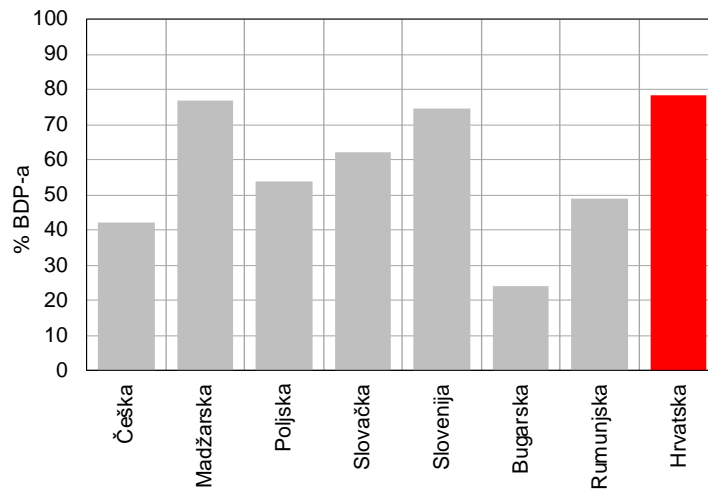
Hrvatska

Napomena: Podaci su revidirani od prosinca 2001. uslijed daljnjeg usklađivanja obuhvata opće države s ESA2010 metodologijom.

Izvori: Eurostat; HNB

Zemlje usporedivih značajki, 2021.

Napomena: Podaci za Hrvatsku revidirani su od prosinca 2001. uslijed daljnjeg usklađivanja obuhvata opće države s ESA2010 metodologijom.

Izvori: Eurostat; HNB

HNB

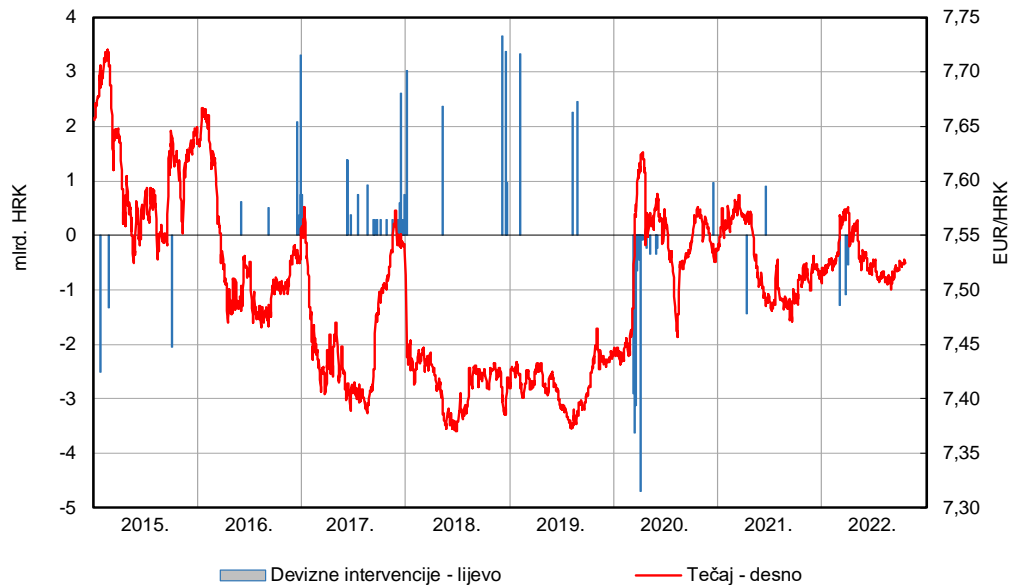
Monetarna politika

Instrumenti i mjere monetarne politike

Monetarna kretanja

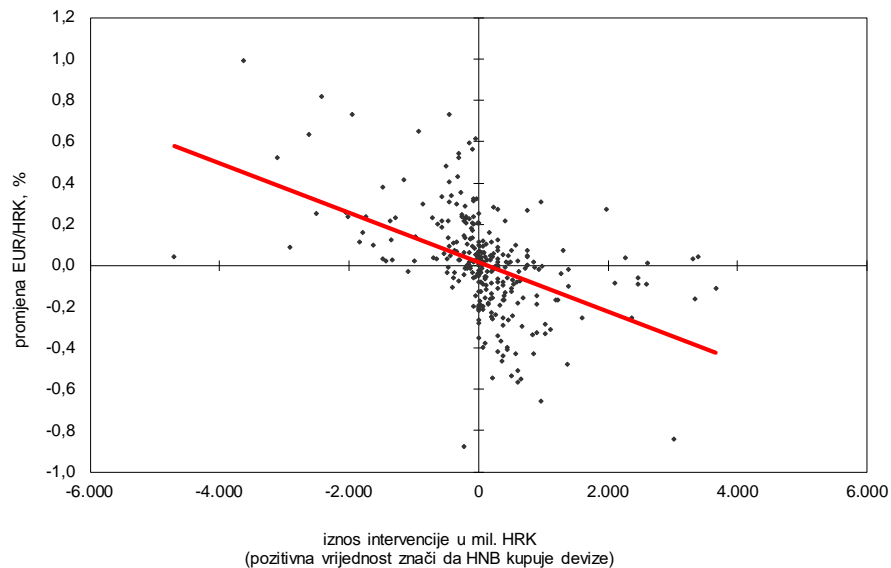
Kamatne stope

Devizne intervencije i tečaj

Izvor: HNB

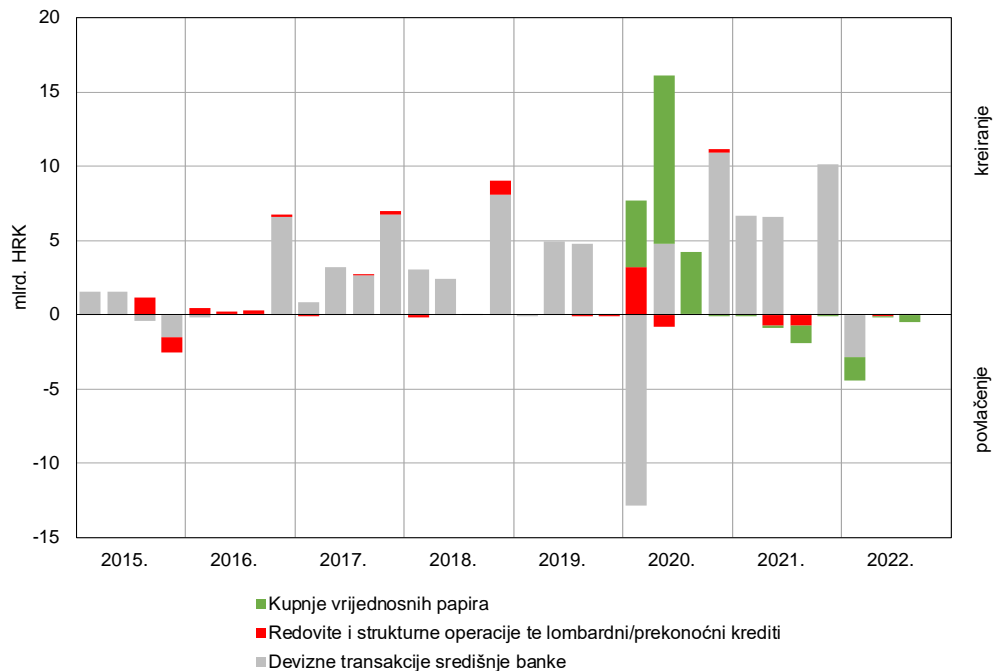
Kretanje tečaja prije intervencije HNB-a i iznos intervencije, 2015. – 2022.

Promjena tečaja na dan intervencije (okomita os) u odnosu na tečaj 4 dana prije intervencije i iznos intervencije (horizontalna os).

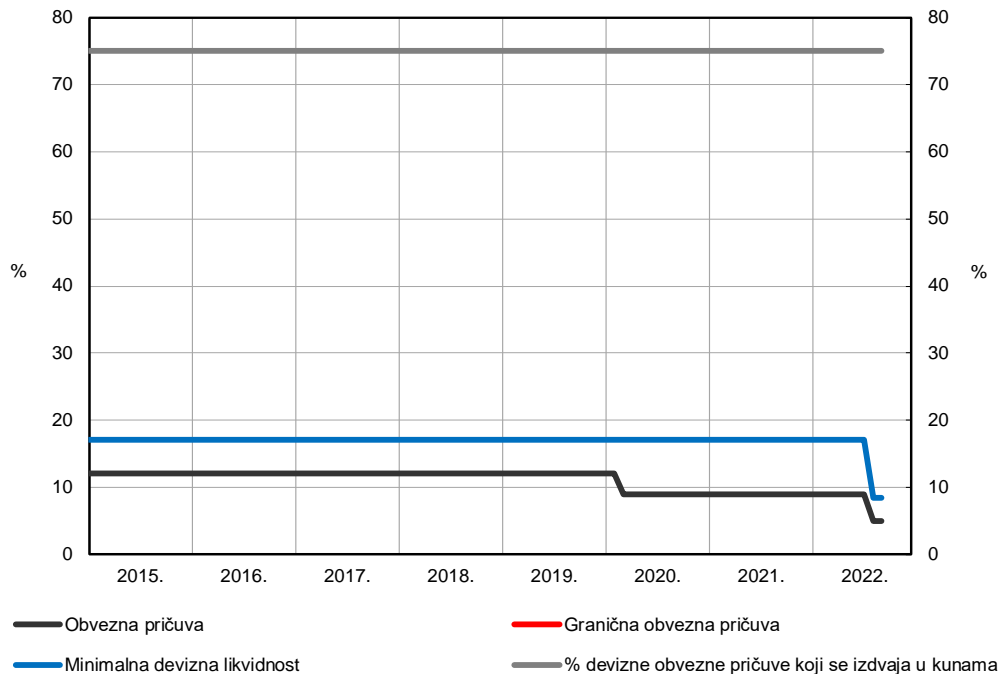
Izvor: HNB

Kreiranje i povlačenje primarnog novca

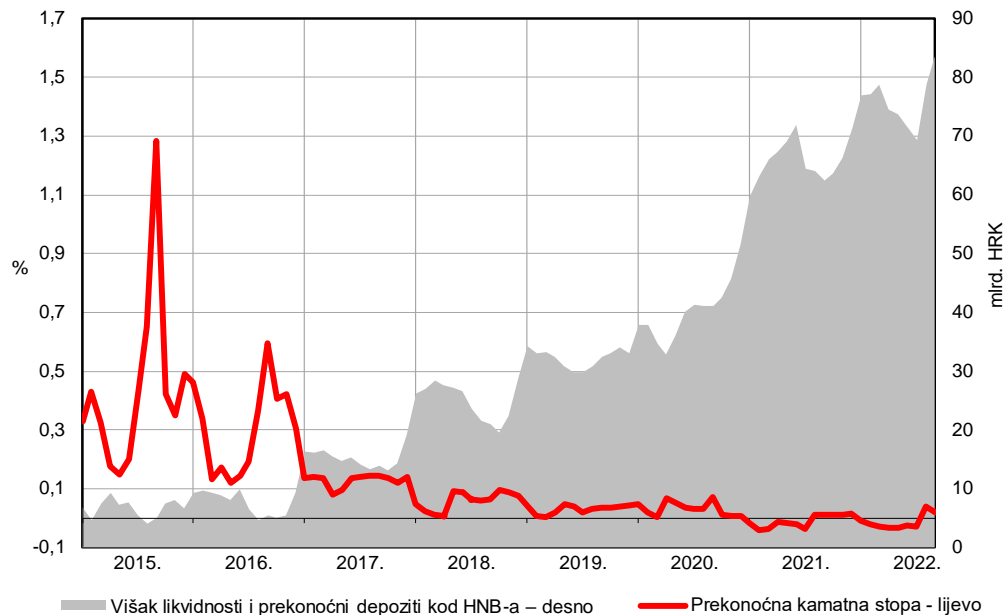
Napomena: Od 28. rujna 2017. ukida se mogućnost korištenja lombardnoga kredita, a uvodi mogućnost korištenja prekonočnoga kredita. Vrijednosti za redovite i strukturne operacije te lombardne/prekonočne kredite prikazane su kao promjene njihova stanja u odnosu na prethodno tromjesečje. U devizne transakcije ubrajaju se kupoprodaje deviza HNB-a s kreditnim institucijama, MF-om, EK-om i ugovori o razmjeni (engl. swap), pri čemu pozitivne vrijednosti odražavaju kupovinu deviza.
Izvor: HNB

Obvezne pričuve i minimalna devizna likvidnost

Izvor: HNB

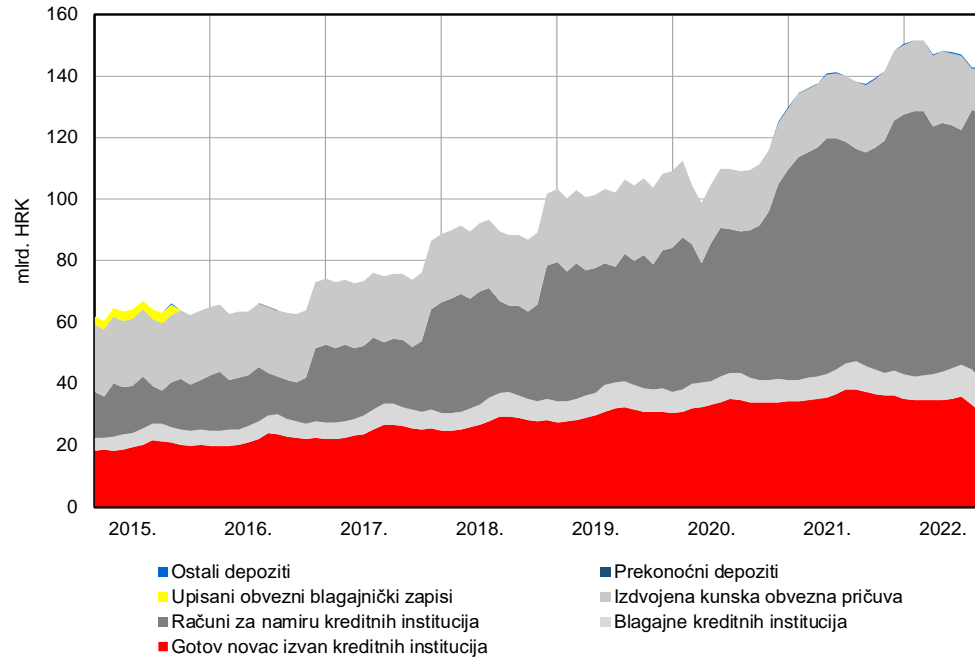
Višak likvidnosti i prekonočna kamatna stopa

Napomena: Prekonočna kamatna stopa se do kraja 2015. odnosi na prekonočnu međubankovnu kamatnu stopu, dok se od početka 2016. odnosi na prekonočnu kamatnu stopu na trgovanje banaka depozitnim novcem.
Izvor: HNB

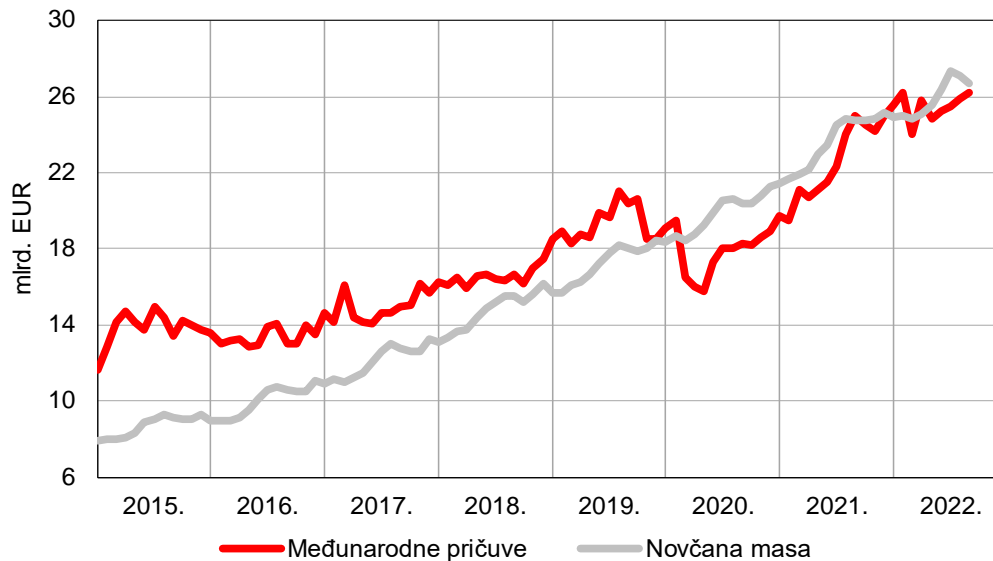

Primarni novac M0

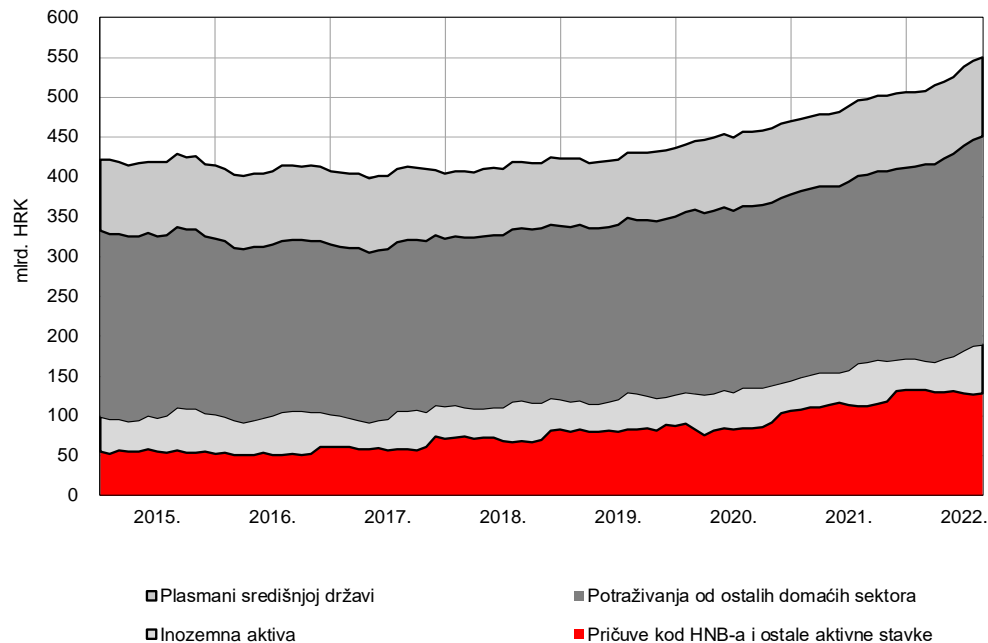
Izvor: HNB

Međunarodne pričuve HNB-a i novčana masa

Izvor: HNB

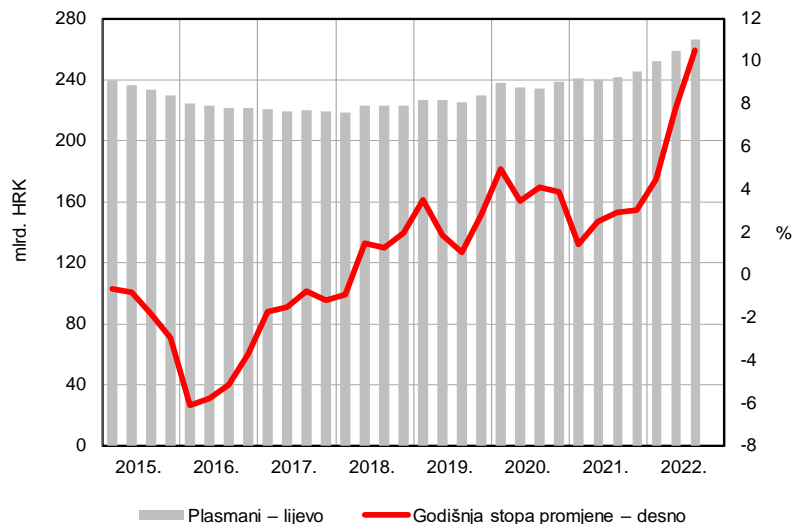
Aktiva drugih monetarnih financijskih institucija

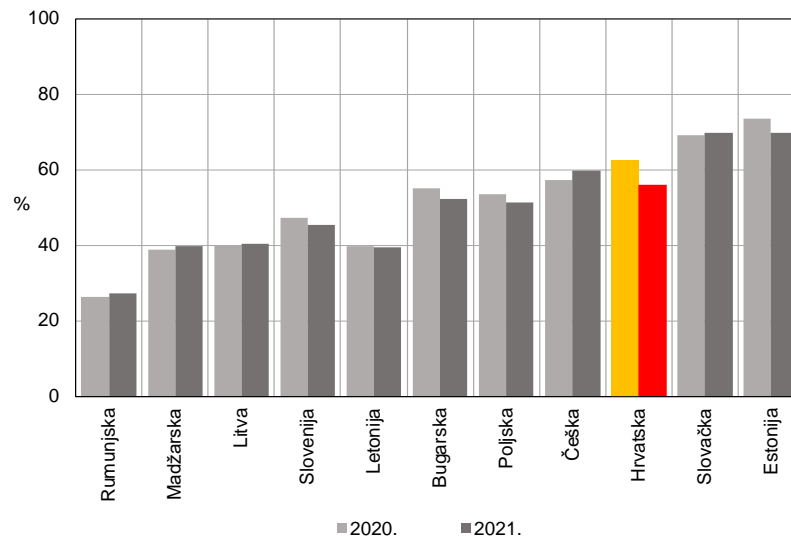
Izvor: HNB

Plasmani ostalim domaćim sektorima (isključujući državu)

Plasmani ostalim domaćim sektorima

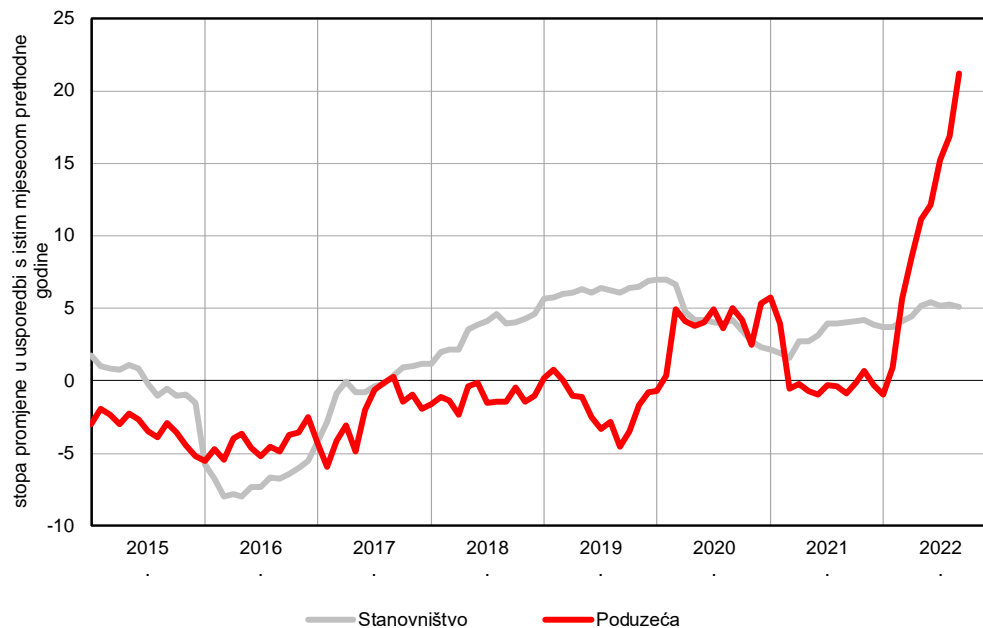
Udio plasmana u BDP-u

Napomena: Jednokratni učinci značajno su smanjili razinu plasmana te se u 2015. i 2016. odnose na djelomičan otpis kredita stanovništvu vezanih uz švicarski franak.
Izvor: HNB

Izvori: Eurostat; ESB; HNB; DZS

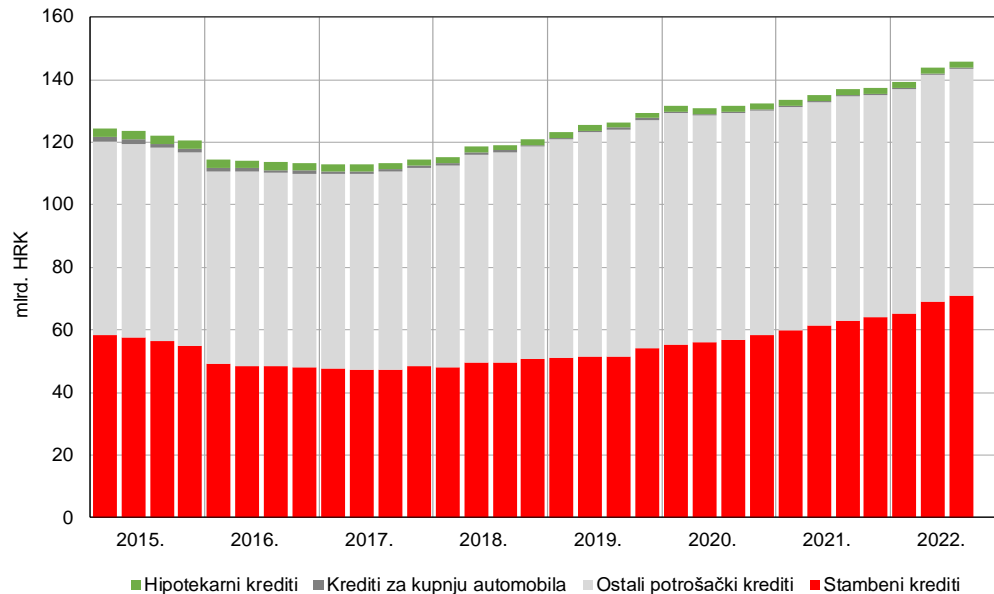
Krediti drugih monetarnih financijskih institucija

Napomena: Jednokratni učinci značajno su smanjili razinu plasmana te se u 2015. i 2016. odnose na djelomičan otpis kredita stanovništvu vezanih uz švicarski franak.

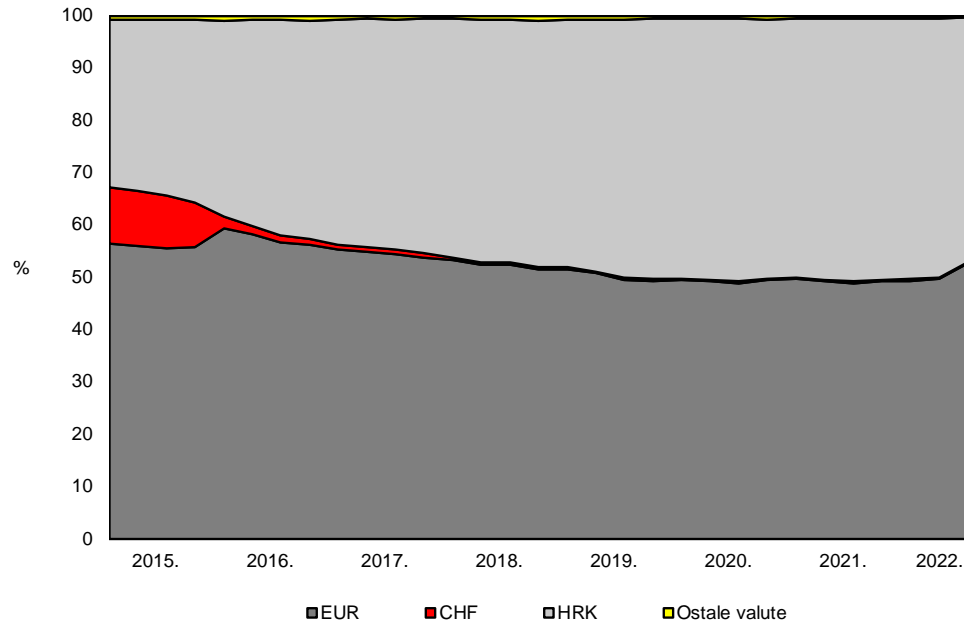
Izvor: HNB

Struktura kredita stanovništvu

Izvor: HNB

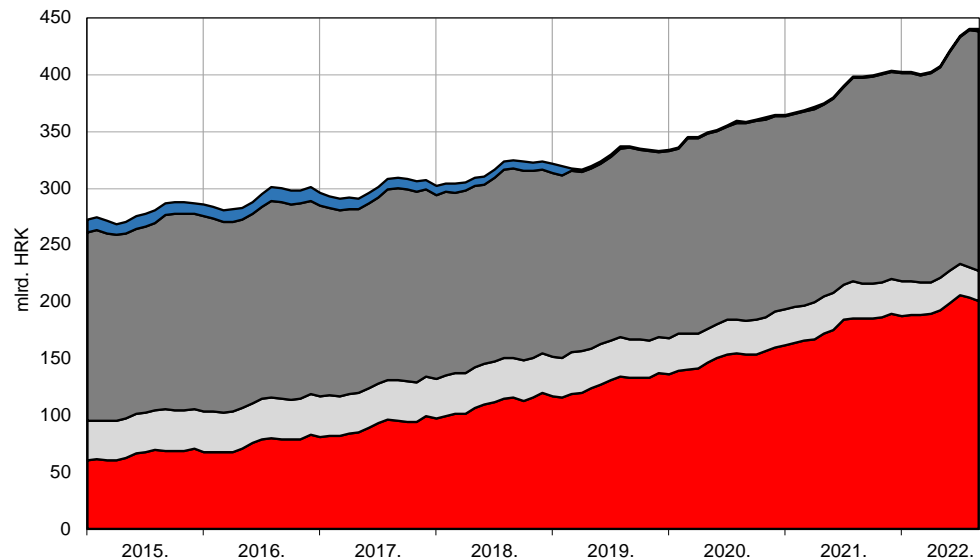
Valutna struktura plasmana drugih monetarnih financijskih institucija

Napomena: Krediti u stranoj valuti uključuju kredite denominirane u toj valuti i kredite indeksirane uz tu valutu.

Izvor: HNB

Monetarni agregat M4

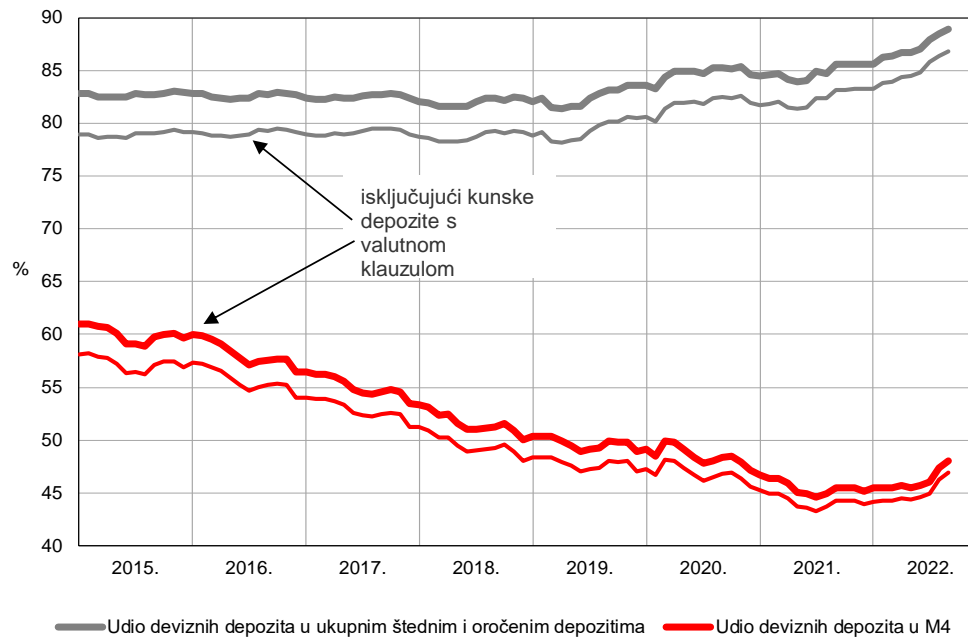

■ Obveznice, instrumenti tržišta novca i udjeli novčanih fondova ■ Devizni depoziti* ■ Kunski depoziti ■ Novčana masa (M1)

Izvor: HNB

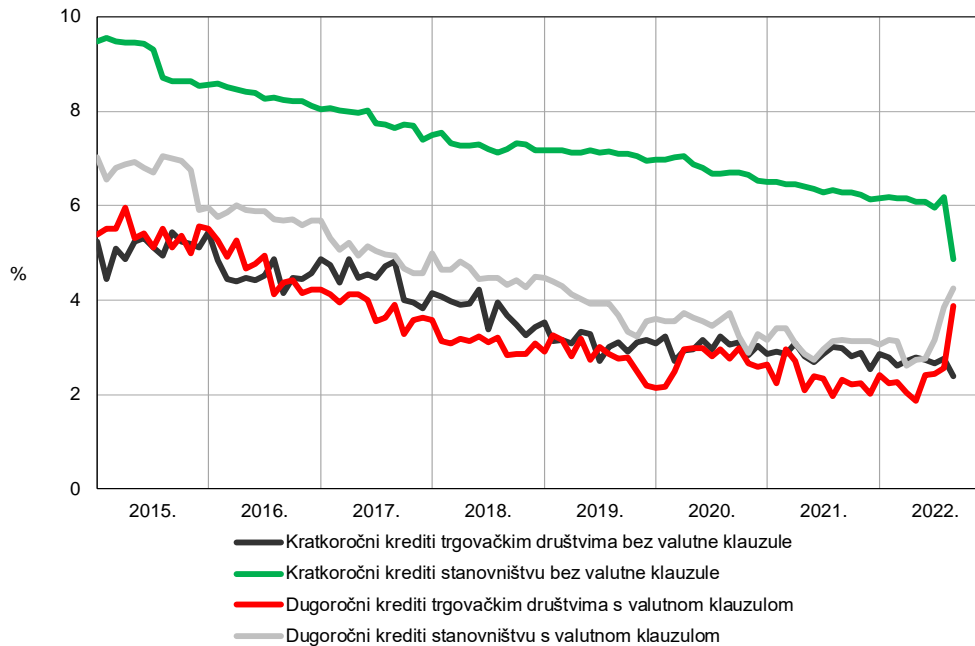

Euroizacija

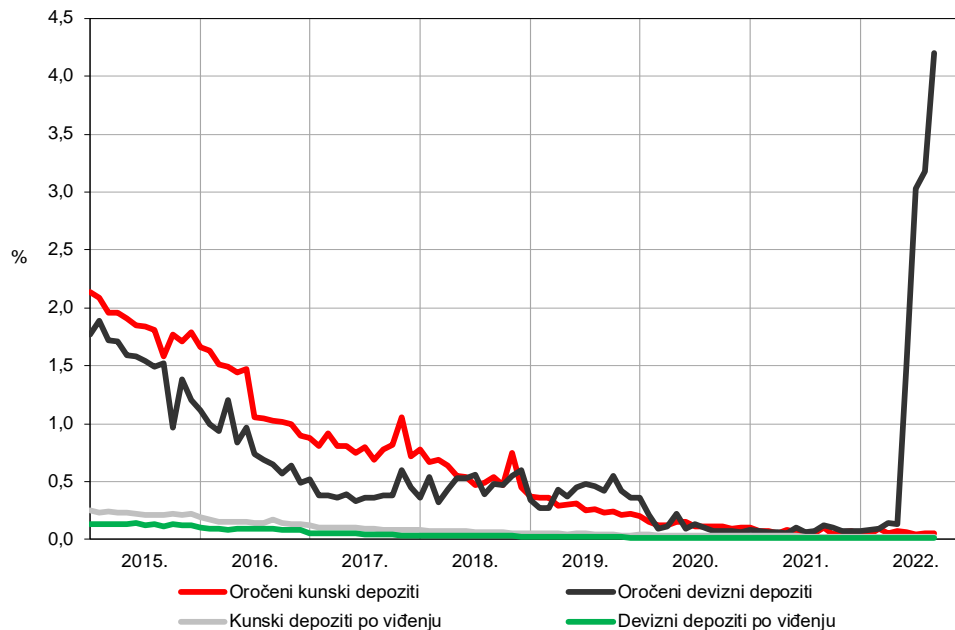
Izvor: HNB

Prosječne aktivne kamatne stope banaka

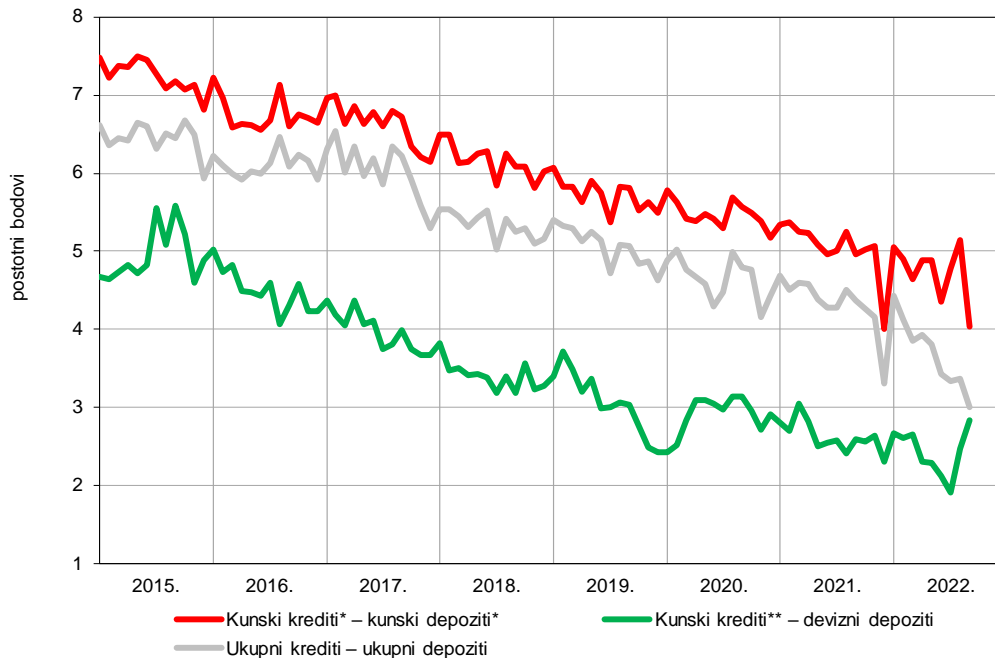
Napomena: Detaljnije o novoj statistici kamatnih stopa u Biltenu br. 204, lipanj 2014. (<http://www.hnb.hr/publikac/bilten/arhiv/bilten-204/hbilt204.pdf>)
Izvor: HNB

Prosječne pasivne kamatne stope banaka

Napomena: Detaljnije o novoj statistici kamatnih stopa u Biltenu br. 204, lipanj 2014. (<http://www.hnb.hr/publikac/bilten/arhiv/bilten-204/hbilt204.pdf>)
Izvor: HNB

Razlika između kamatnih stopa na kredite i depozite

* Bez valutne klauzule

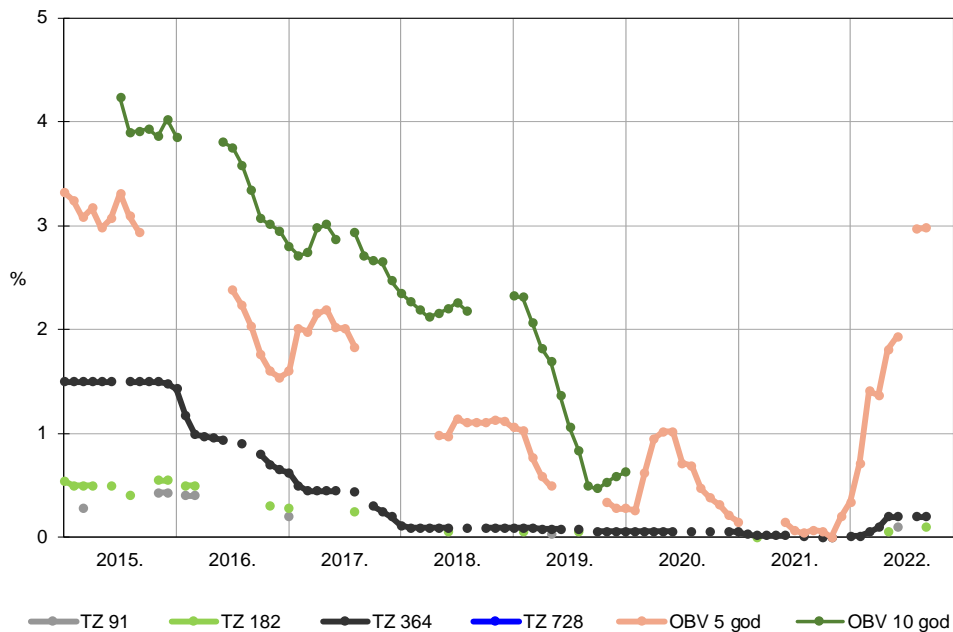
** S valutnom klauzulom

Napomena: Detaljnije o novoj statistici kamatnih stopa u
Biltenu br. 204, lipanj 2014.

(<http://www.hnb.hr/publikac/bilten/arhiv/bilten-204/hbilt204.pdf>)

Izvor: HNB

Prinosi na trezorske zapise i na kunsku obveznicu RH

Za TZ i obveznice, prosječna mjesečna stopa
Izvori: MF; Zagrebačka burza

Obveznice na Zagrebačkoj burzi

Izdavatelj	Godina izdavanja	Izorno dospijeće	Valuta	Nominalna vrijednost izdanja (u mil.)	Nominalna kamatna stopa	Izdavatelj	Godina izdavanja	Izorno dospijeće	Valuta	Nominalna vrijednost izdanja (u mil.)	Nominalna kamatna stopa
Državne						Korporativne					
Republika Hrvatska	2013.	11 godina	EUR	1.400	5,750%	Dalekovod d.d.	2014.	15,3 godina	HRK	16	4,000%
Republika Hrvatska	2015.	10 godina	HRK	6.000	4,500%	Dalekovod d.d.	2014.	15,3 godina	EUR	1	4,000%
Republika Hrvatska	2015.	11 godina	HRK	10.000	4,250%	Zagrebački holding d.o.o.	2016.	7 godina	HRK	2.300	3,875%
Republika Hrvatska	2017.	11 godina	HRK	5.500	2,875%	LANIŠTE d.o.o.	2016.	16,2 godine	EUR	55	4,500%
Republika Hrvatska	2017.	15 godina	HRK	3.000	3,250%	Erste&Steiermärkische banka d.d.	2017.	5 godina	EUR	50	1,813%
Republika Hrvatska	2017. i 2018.	6 godina	HRK	11.300	1,750%	Erste&Steiermärkische banka d.d.	2018.	5 godina	HRK	300	1,500%
Republika Hrvatska	2018. i 2019.	11 godina	HRK	10.000	2,375%	Jadran Galenski laboratorij d.o.o.	2019.	5 godina	HRK	130	1,750%
Republika Hrvatska	2019.	5 godina	HRK	3.500	0,250%	Samoborka d.d.	2019.	5 godina	EUR	7	5,900%
Republika Hrvatska	2019.	15 godina	HRK	7.500	1,000%	Atlantic Grupa d.d.	2020.	5 godina	HRK	300	0,875%
Republika Hrvatska	2020.	5 godina	HRK	5.000	0,250%	HOK-OSIGURANJE d.d.	2020.	5 godina	HRK	17	3,750%
Republika Hrvatska	2020.	20 godina	EUR	800	1,250%	Erste&Steiermärkische banka d.d.	2021.	5 godina	EUR	45	0,750%
Republika Hrvatska	2020.	7 godina	EUR	1.445	0,750%	M San Grupa d.o.o	2021.	5 godina	HRK	200	2,000%
Republika Hrvatska	2021.	7 godina	HRK	9.000	0,500%	INA d.d.	2021.	5 godina	HRK	2.000	0,875%
Republika Hrvatska	2022.	8 godina	HRK	1.000	1,250%	SAMOBORKA d.d.	2021.	5 godina	EUR	2	5,500%
Republika Hrvatska	2022.	4 godine	EUR	400	2,125%	Agro Invest Grupa d.o.o.	2022.	7 godina	HRK	170	3,500%
Republika Hrvatska	2022.	10 godina	EUR	800	3,375%	Meritus ulaganja d.d.	2022.	5 godina	EUR	40	4,250%
Municipalne											
						Grad Varaždin	2021.	10 godina	HRK	67	1,650%

Stanje na dan 18. listopada 2022.

Izvor: Zagrebačka burza

Stanje na dan 18. listopada 2022.

Izvor: Zagrebačka burza

HNB

Platna bilanca i tečaj

Vanjska trgovina

Tekući račun

Inozemni dug

Inozemna izravna ulaganja

Tečajna politika

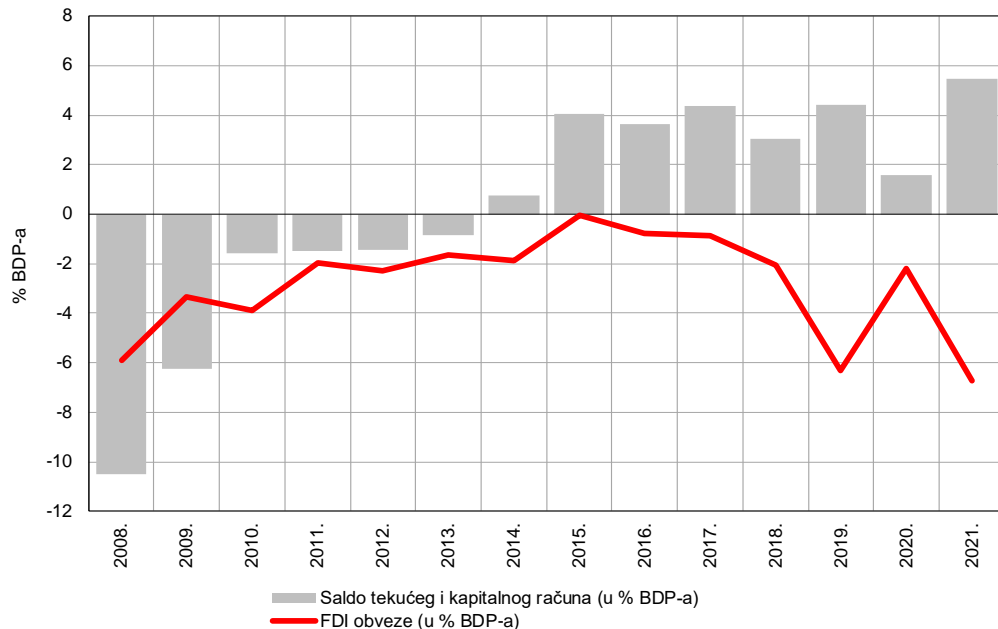
- Upravljano fluktuirajući tečajni sustav
- Tečaj se određuje na deviznom tržištu, temeljem ponude i potražnje
- Središnja banka intervenira na deviznom tržištu, ali NE BRANI određenu razinu tečaja

Devizno tržište

- Kuna je konvertibilna valuta
- Nema restrikcija kod repatrijacije profita i likvidacije investicija
- Banke slobodno određuju tečaj, sudjeluju u međunarodnom platnom prometu i obavljaju devizno poslovanje

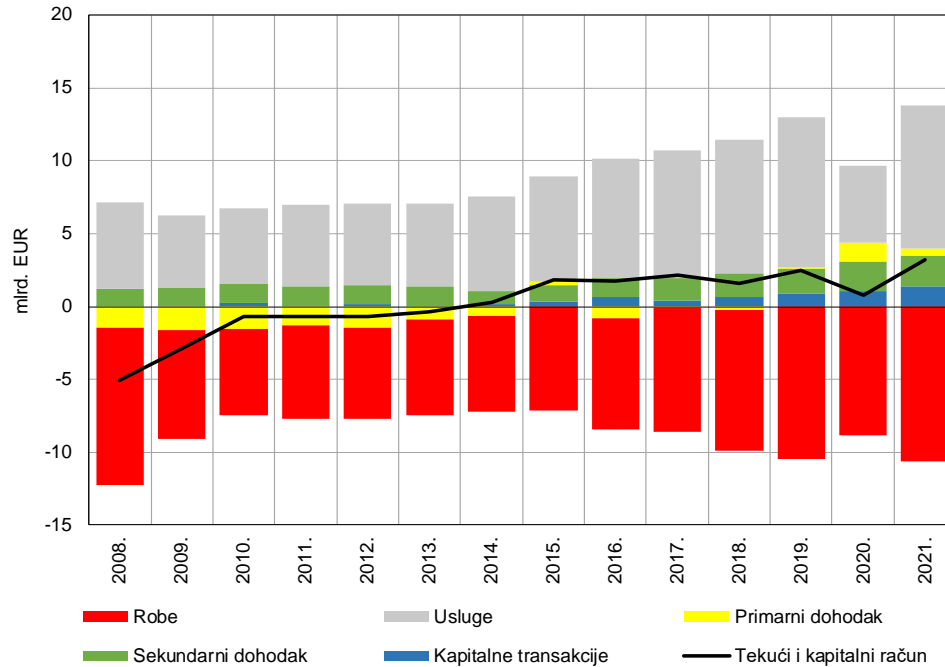
Saldo tekućeg i kapitalnog računa i FDI obveze

Napomena: Prema BPM6 i metodologiji ESA 2010. FDI obaveze ne uključuju podatke o kružnim izravnim ulaganjima. Negativne vrijednosti FDI obveza upućuju na priljev ulaganja.

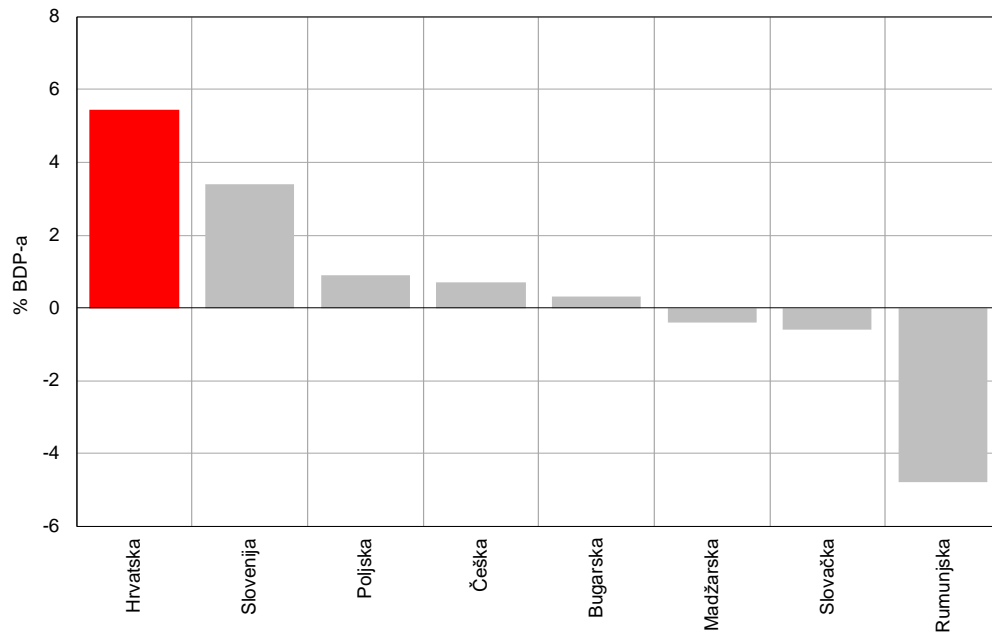
Izvor: HNB

Struktura tekućeg i kapitalnog računa platne bilance

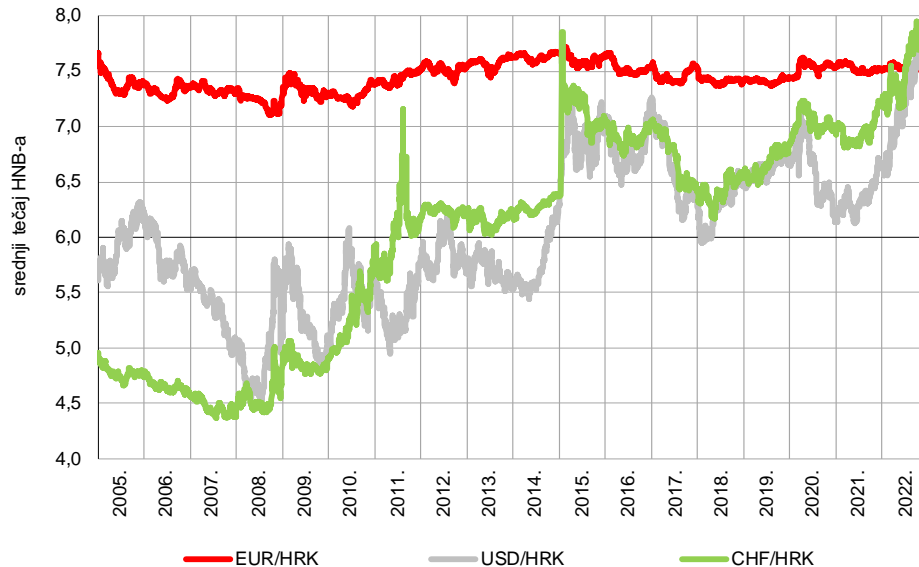
Izvor: HNB

Saldo tekućeg i kapitalnog računa po zemljama, 2021.

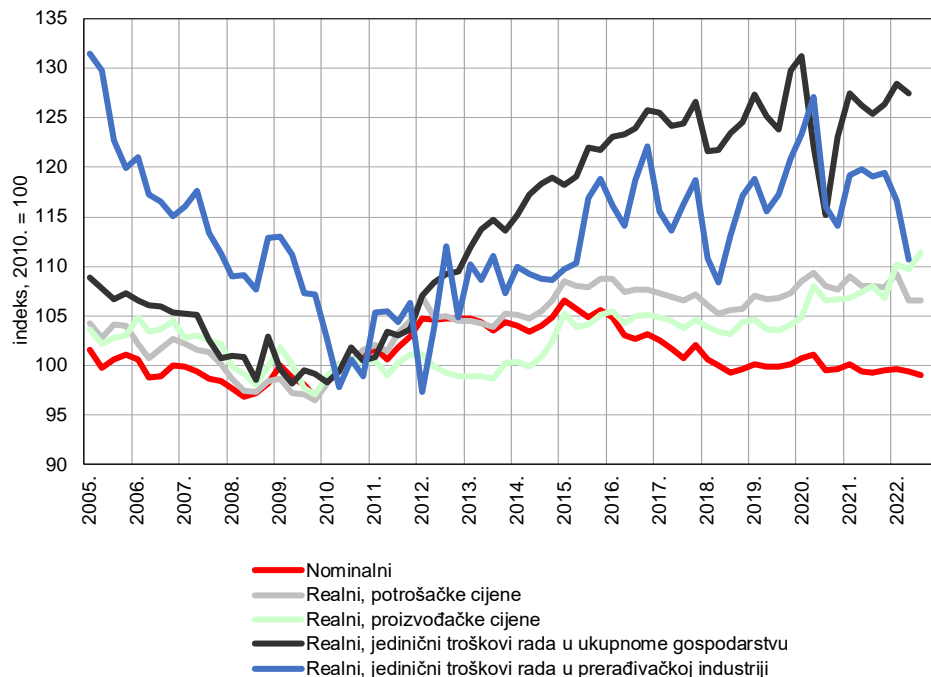
Izvori: Eurostat; HNB

Nominalni dnevni tečaj kune prema euru, američkom dolaru i švicarskome franku

Izvor: HNB

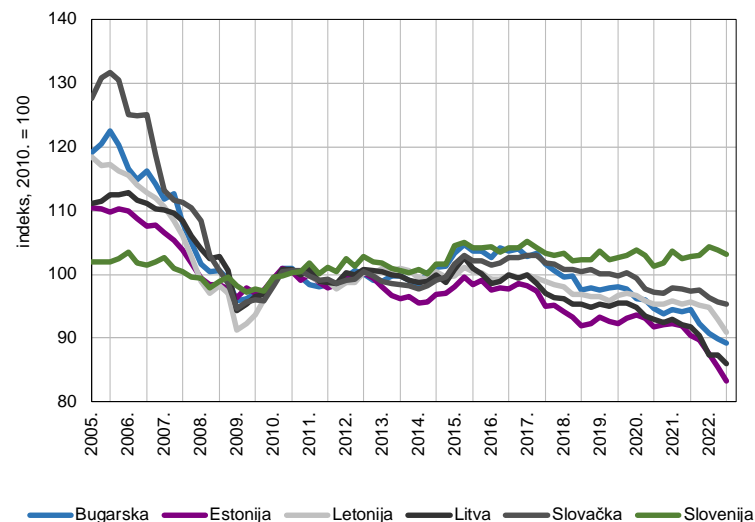
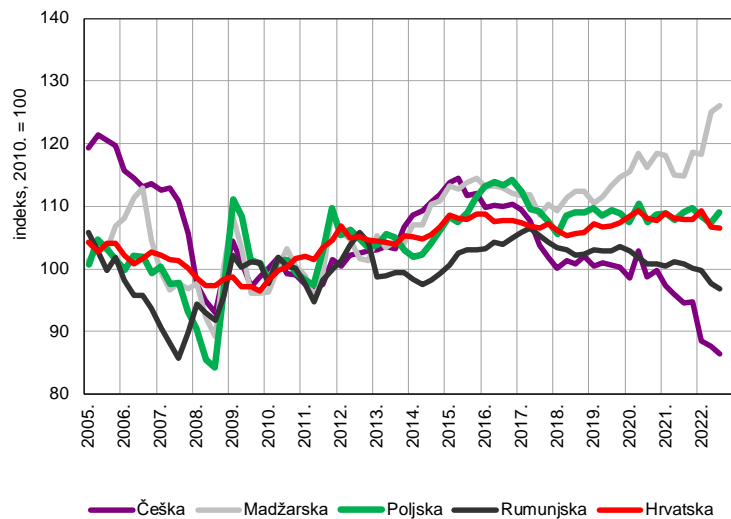
Indeks nominalnog i realnog efektivnog tečaja kune

Napomene: Realni efektivni tečaj kune uz proizvođačke cijene uključuje hrvatski indeks proizvođačkih cijena industrije na ukupnom tržištu. Jedinični trošak rada izračunat je kao omjer isplaćenih naknada po zaposleniku i produktivnosti rada (izražena kao BDP po zaposlenom). Pad indeksa označava efektivnu aprecijaciju kune. Podaci za treće tromjesečje 2022. kod realnog efektivnog tečaja uz proizvođačke cijene odnose se na srpanj i kolovoz.

Izvor: HNB

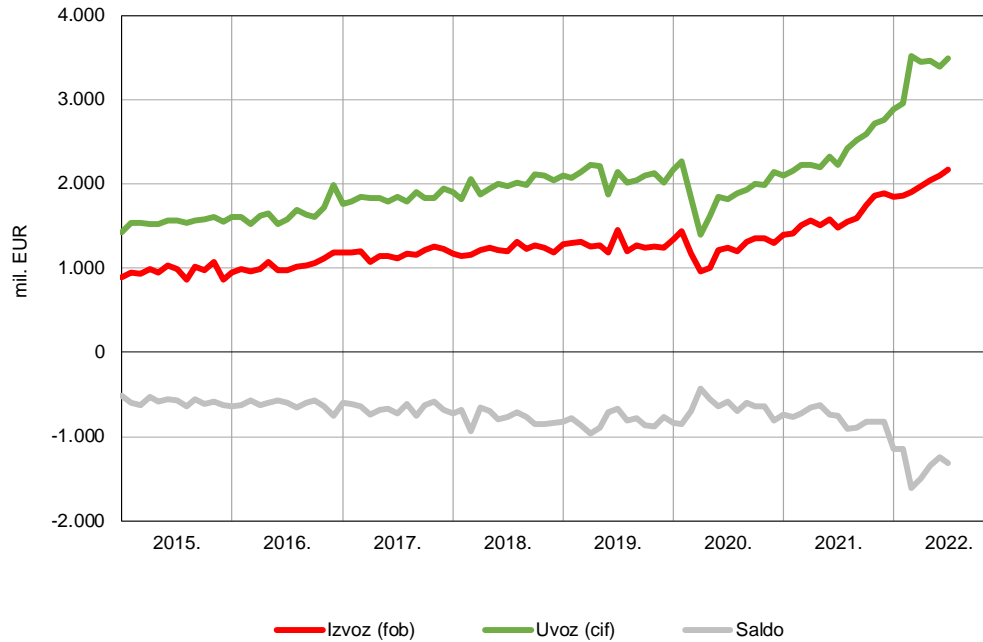
Indeks realnoga efektivnog tečaja uz potrošačke cijene

Napomena: Pad indeksa označava realnu efektivnu aprecijaciju.

Izvori: BIS; HNB

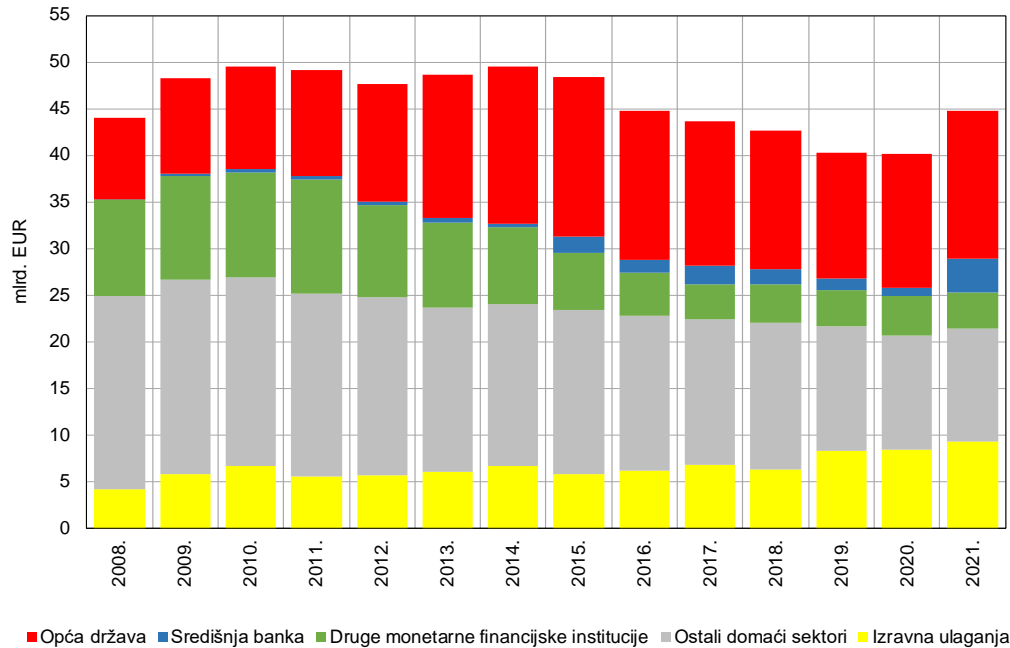
Robna razmjena

Napomena: Desezonirani podaci.
Izvori: DZS; HNB

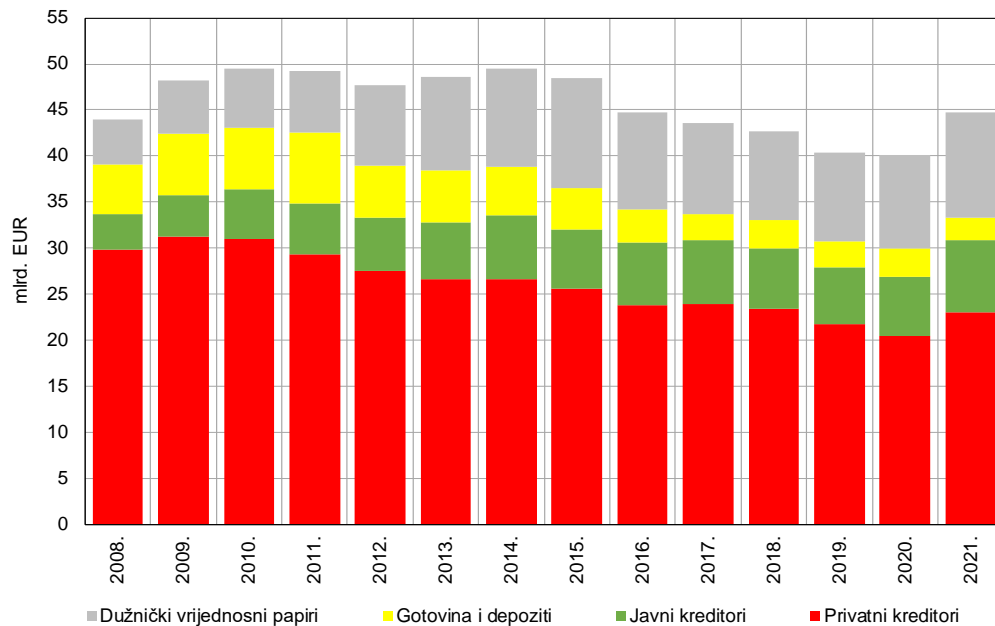

Bruto inozemni dug RH prema sektoru dužnika

Napomena: Prema BPM6 i metodologiji ESA 2010.
Izvor: HNB

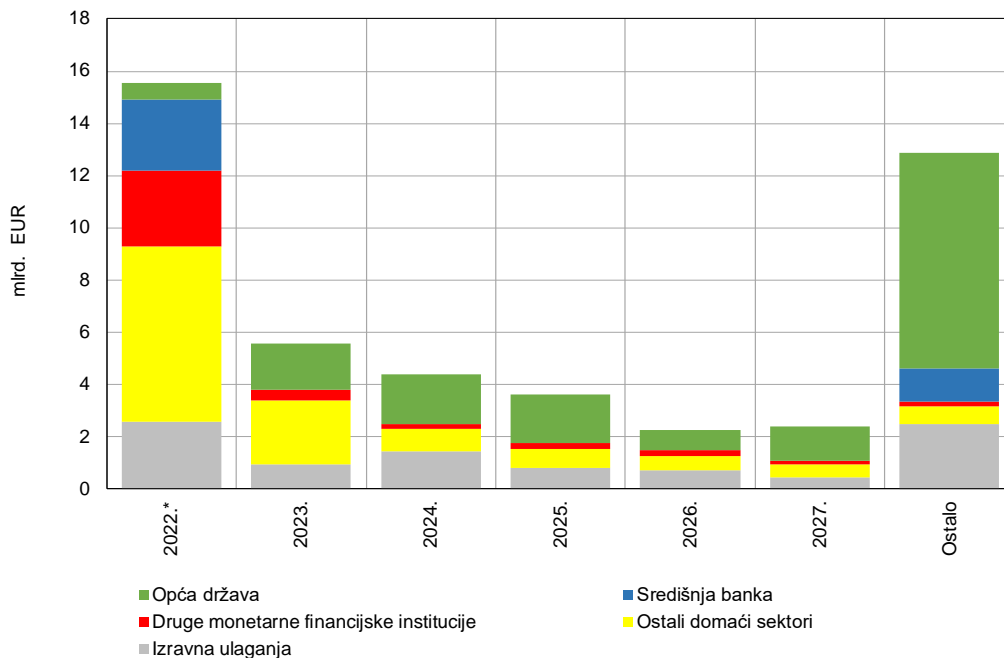
Bruto inozemni dug RH prema sektoru kreditora

Izvor: HNB

Projekcija otplate glavnica i kamata

prema sektoru dužnika

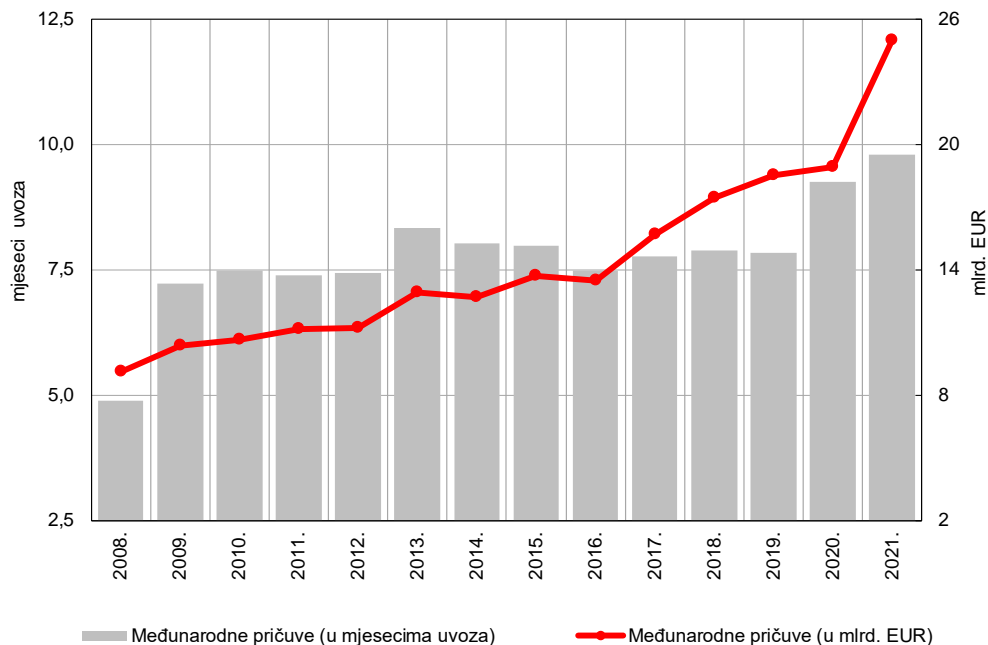

*Podatak za 2022. odnosi se na razdoblje od početka srpnja do kraja prosinca.

Napomene: Prema stanju bruto duga na kraju lipnja 2022. Kašnjenja nisu uključena.

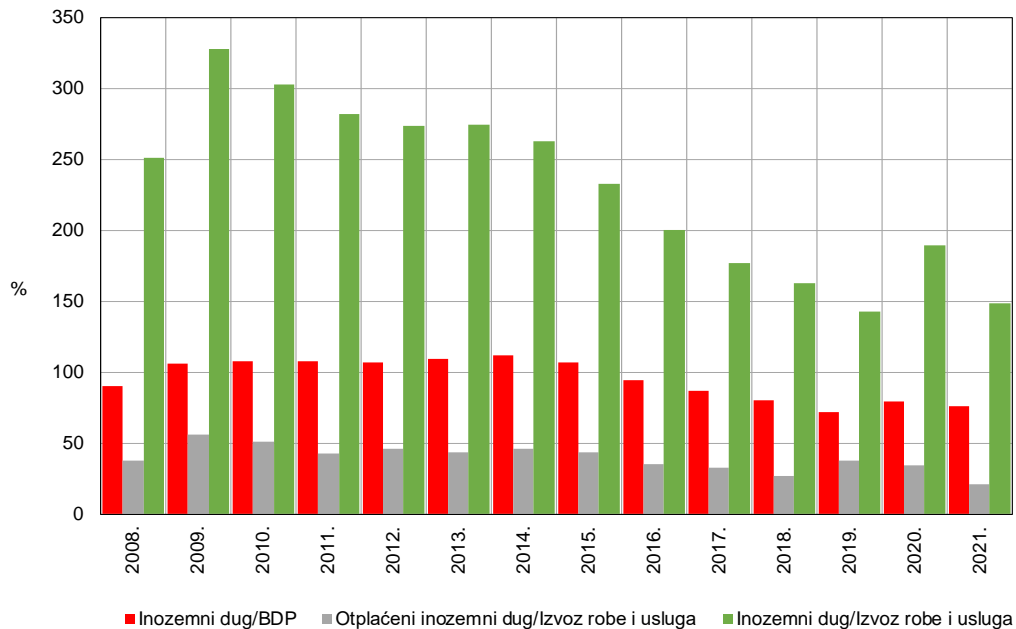
Izvor: HNB

Međunarodne pričuve u EUR i u mjesecima uvoza robe i usluga

Izvor: HNB

Pokazatelji inozemne zaduženosti

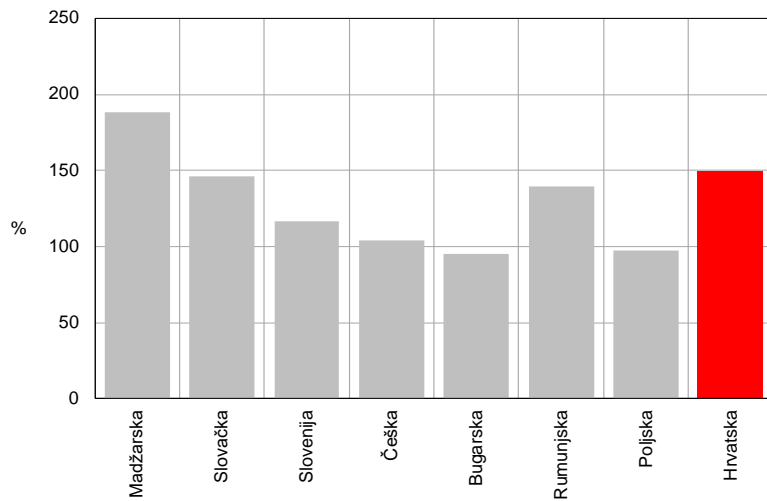

Napomena: Otplaćeni inozemni dug uključuje otplate glavnice na osnovi obveznica, dugoročnih trgovinskih kredita i dugoročnih kredita (isključujući obveze prema vlasnički povezanim poduzećima) te ukupnu otplatu kamata (uključujući FISIM), bez otplate kamata s osnovne izravnih ulaganja.

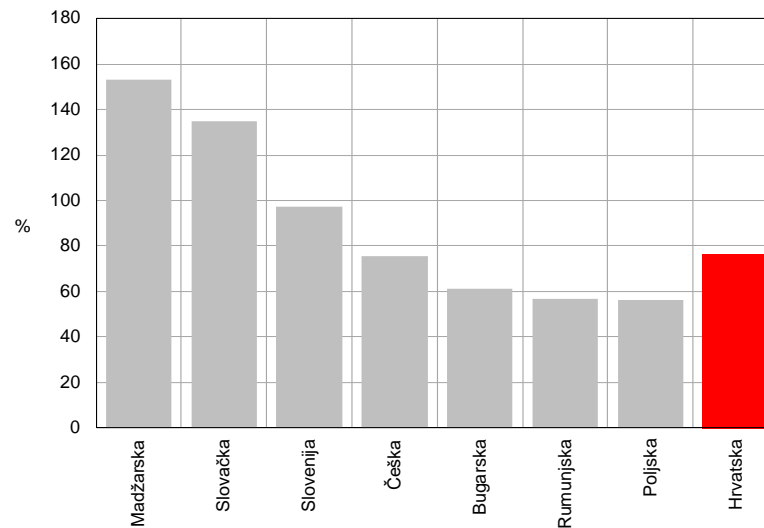
Izvor: HNB

Pokazatelji inozemne zaduženosti po zemljama u 2021.

Inozemni dug/Izvoz robe i usluga

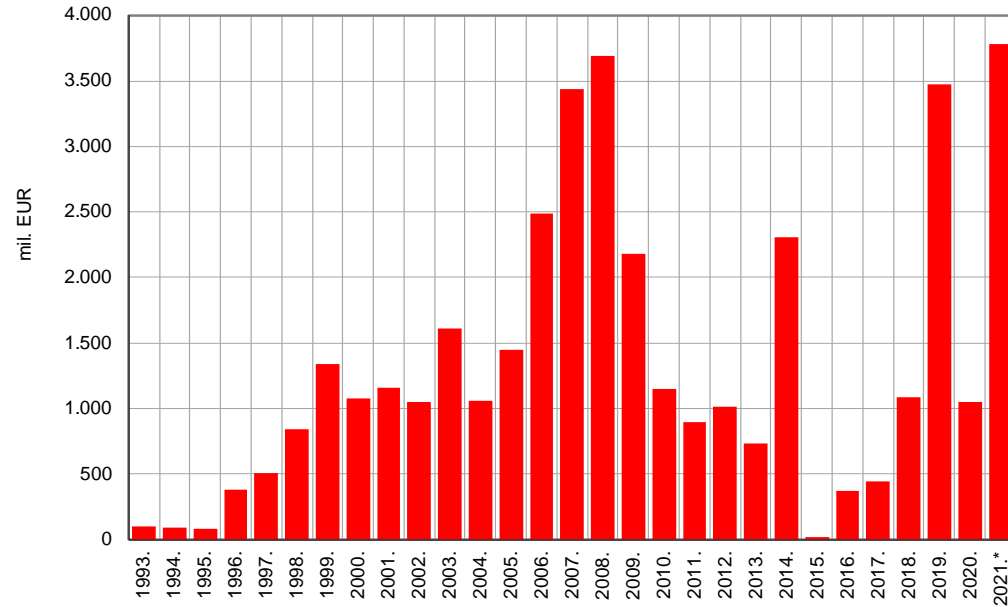

Inozemni dug/BDP

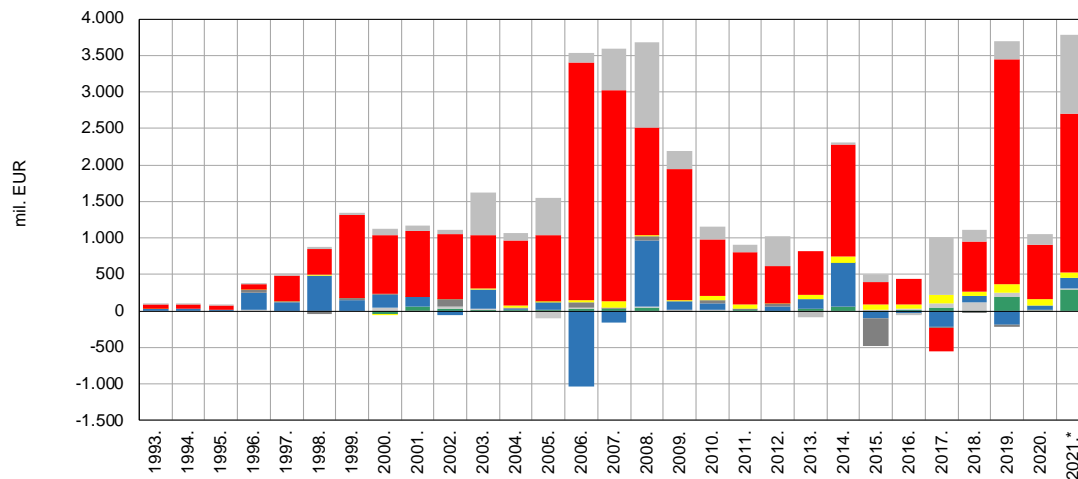
Izvori: Eurostat; HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze

*Preliminarni podaci
Izvor: HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze po zemljama porijekla

* Preliminarni podaci

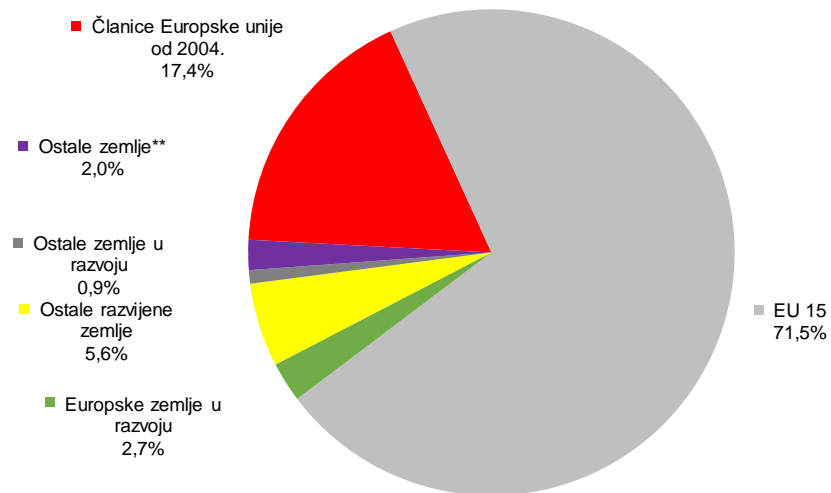
** Odnosi se na nepoznate zemlje i na prilagodbe na ukupnu populaciju

Izvor: HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze

1993. - 2021.* (38.879,4 mil. EUR)

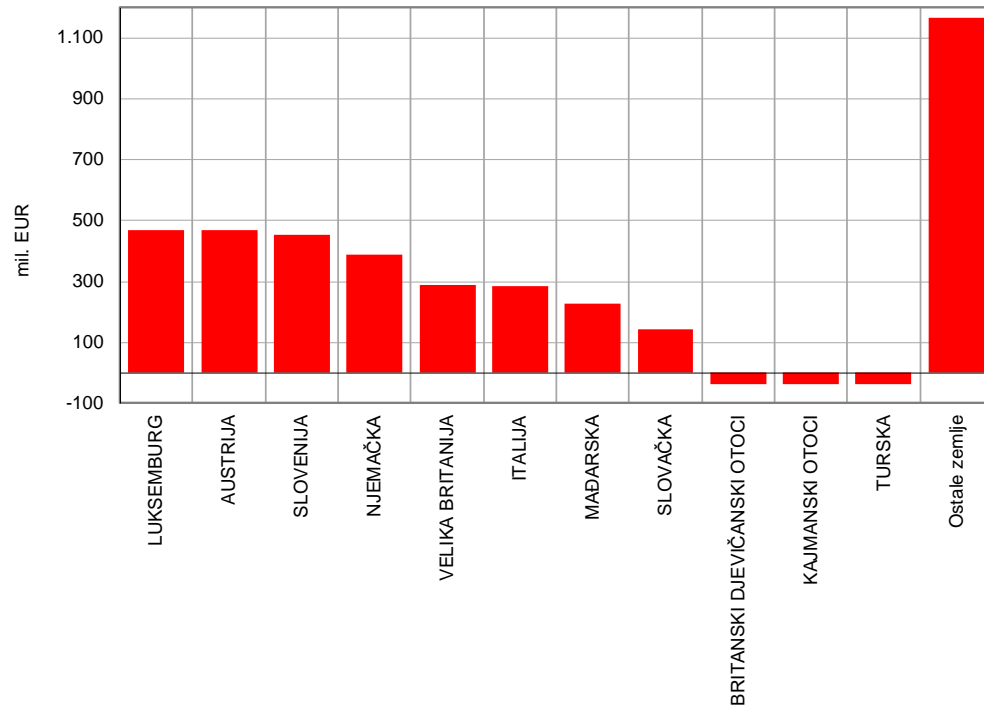
* Preliminarni podaci

** Odnosi se na nepoznate zemlje i na prilagodbe na ukupnu populaciju.

Izvor: HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze

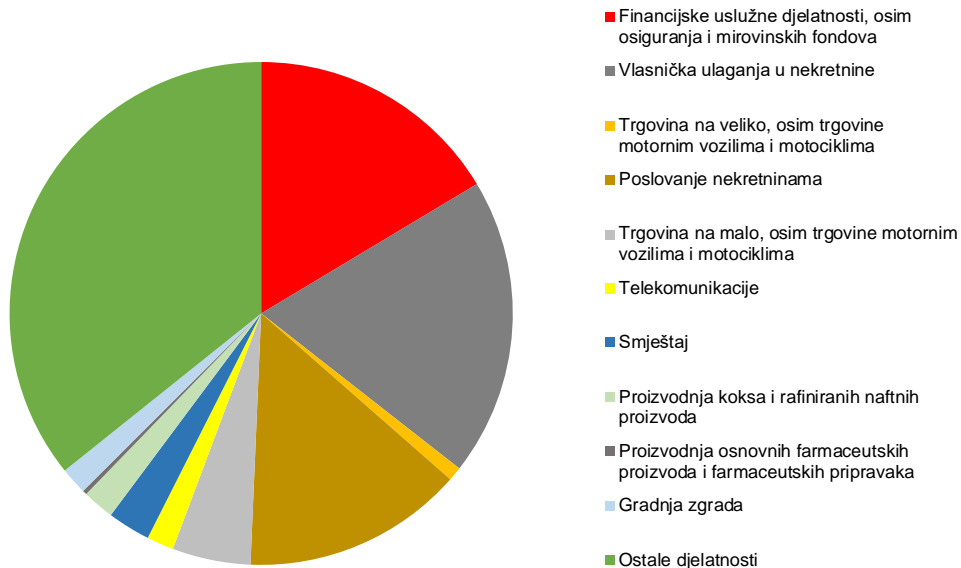
2021.* (3.776,5 mil. EUR)

* Preliminarni podaci
Izvor: HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze

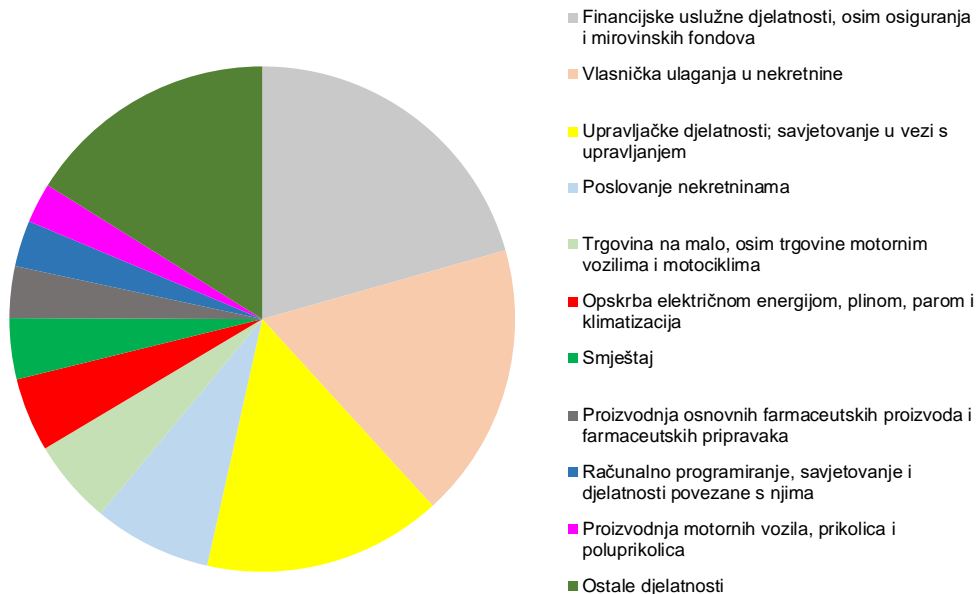
1993. - 2021.* (38.879,4 mil. EUR)

* Preliminarni podaci
Izvor: HNB

Inozemna izravna ulaganja, obveze

2021.* (3.776,5 mil. EUR)

* Preliminarni podaci

Izvor: HNB

HNB

Bankovni sustav

Veličina, struktura i koncentracija bankovnog sustava

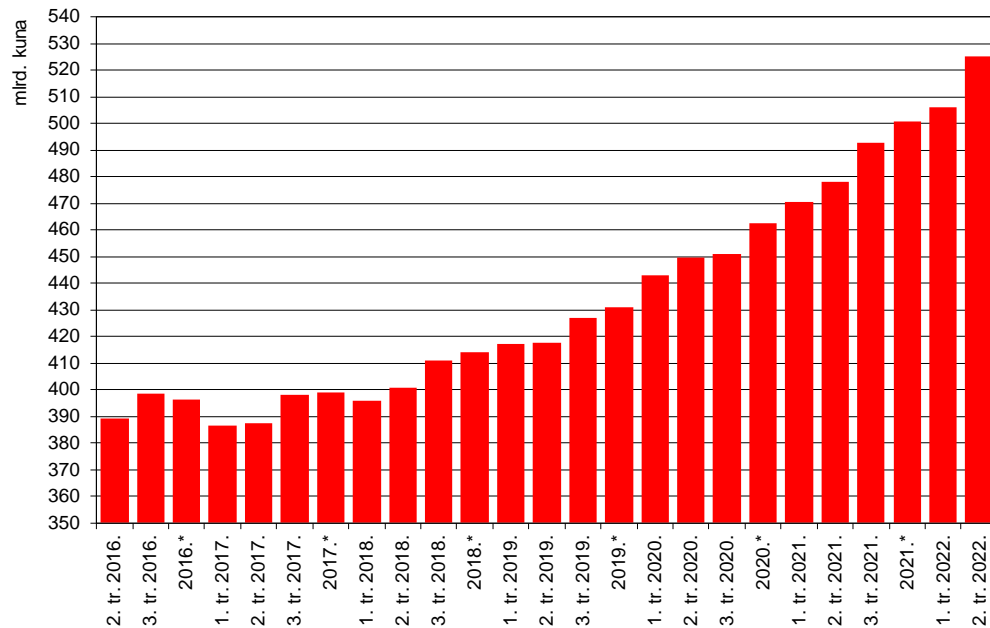
Financijska poluga i adekvatnost kapitala

Profitabilnost

Kvaliteta izloženosti

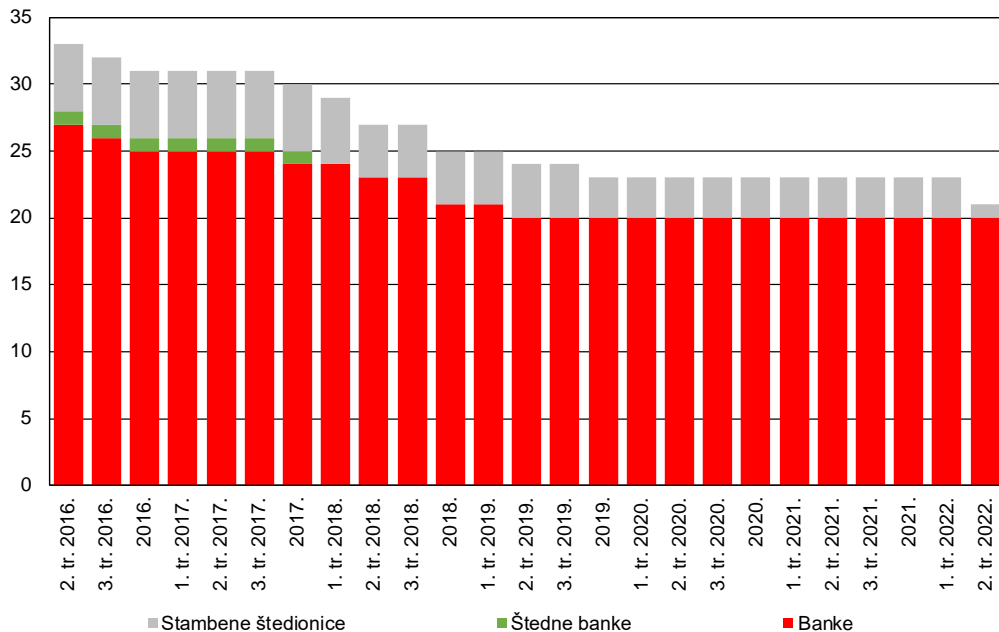
Sektorska distribucija kredita i depozita

Ukupna imovina kreditnih institucija

* Revidirana nekonsolidirana izvješća
 Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
 Izvor: HNB

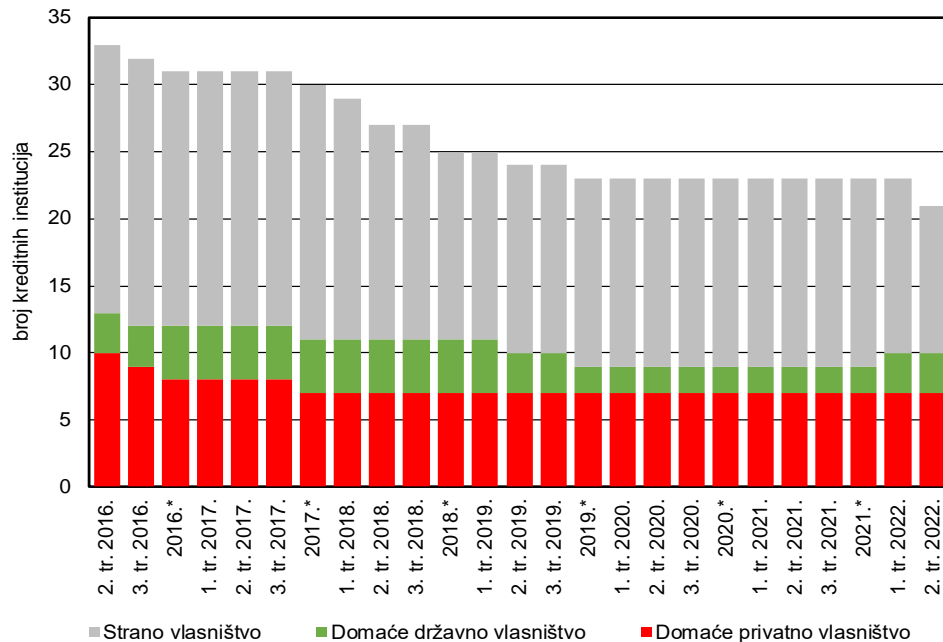
Broj kreditnih institucija

Izvor: HNB

Vlasnička struktura kreditnih institucija

Broj kreditnih institucija

* Revidirana nekonsolidirana izvješća

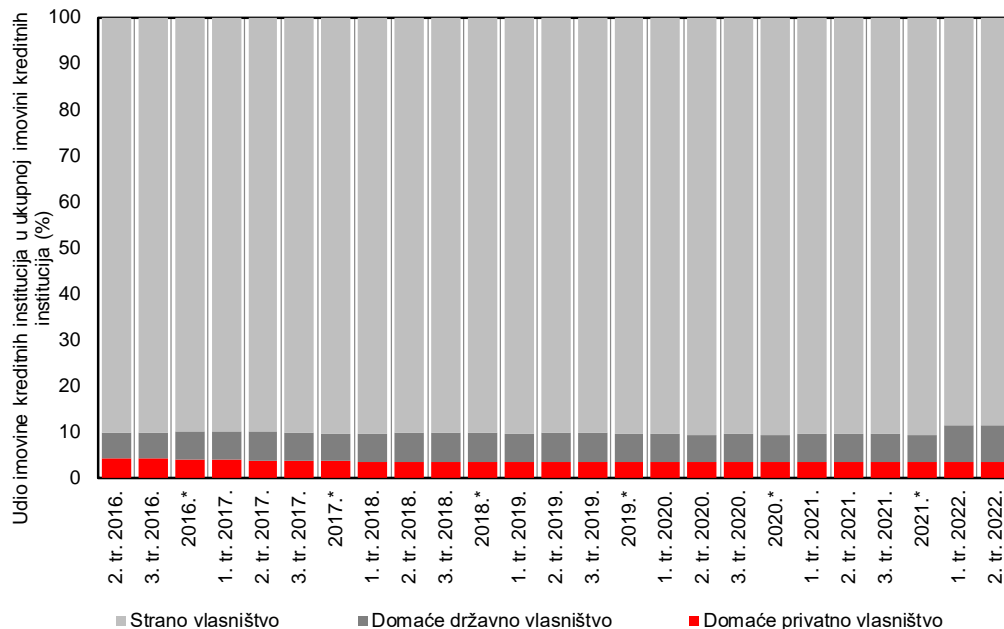
Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.

Izvor: HNB

Vlasnička struktura kreditnih institucija

Udio imovine kreditnih institucija u ukupnoj imovini kreditnih institucija

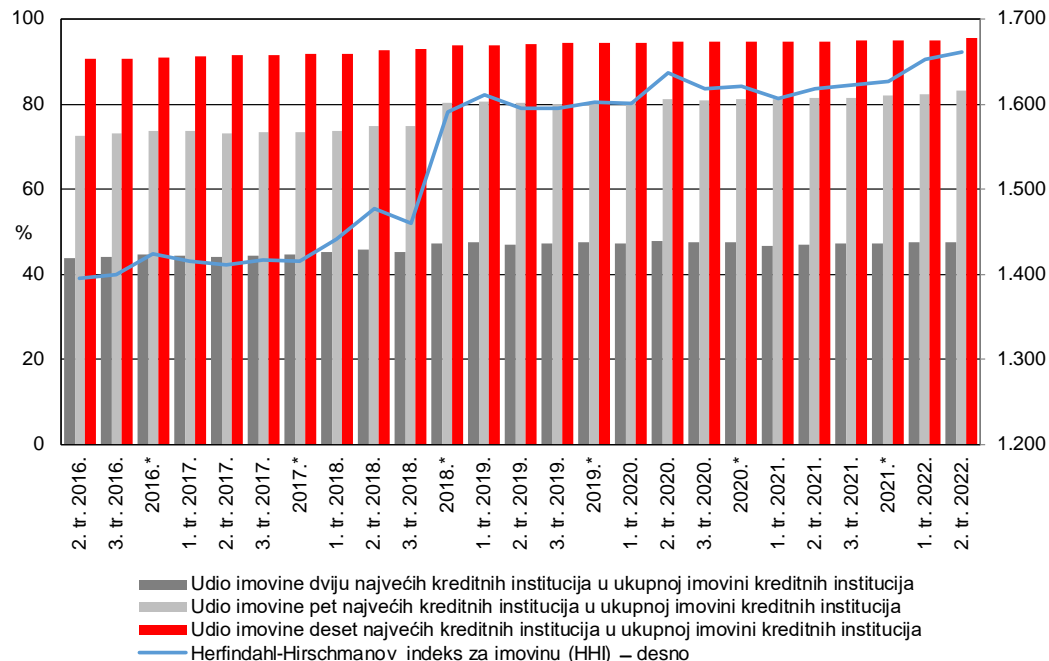

* Revidirana nekonsolidirana izvješća

Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.

Izvor: HNB

Pokazatelji koncentracije imovine kreditnih institucija

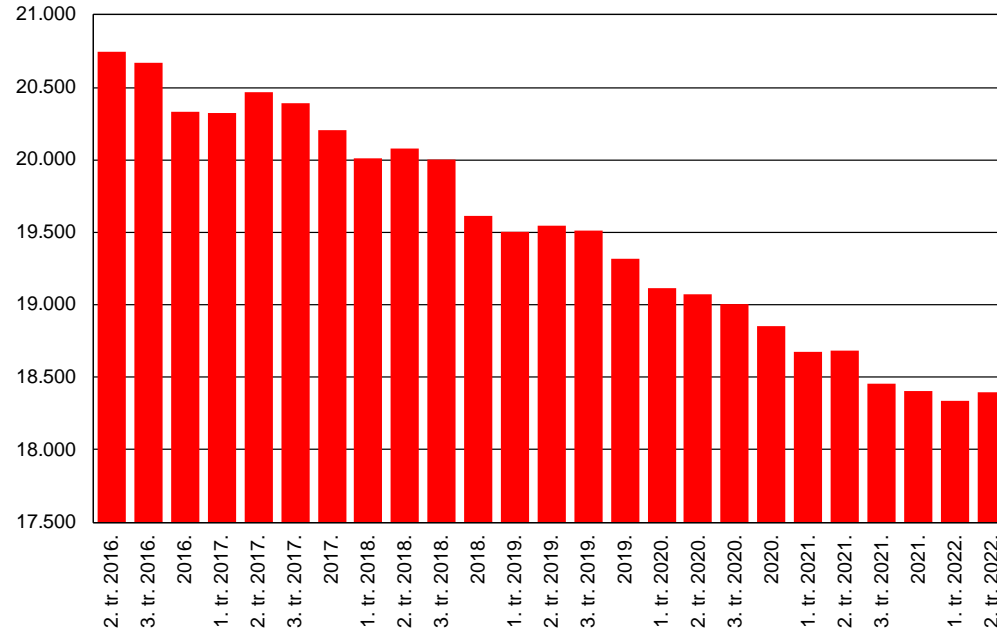

* Revidirana nekonsolidirana izvješća

Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.

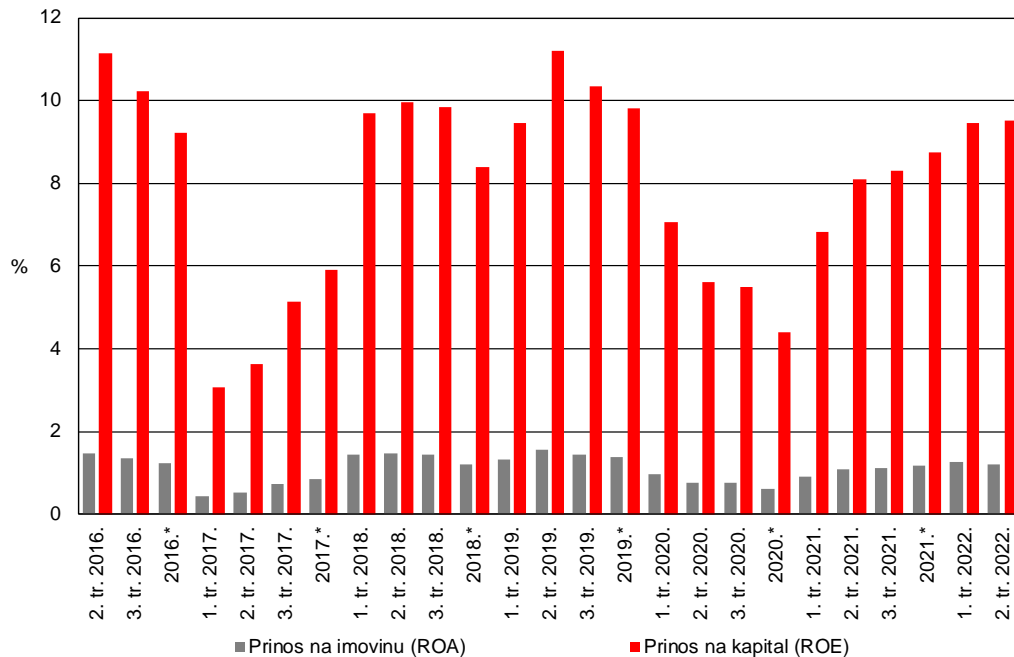
Izvor: HNB

Broj zaposlenika u kreditnim institucijama

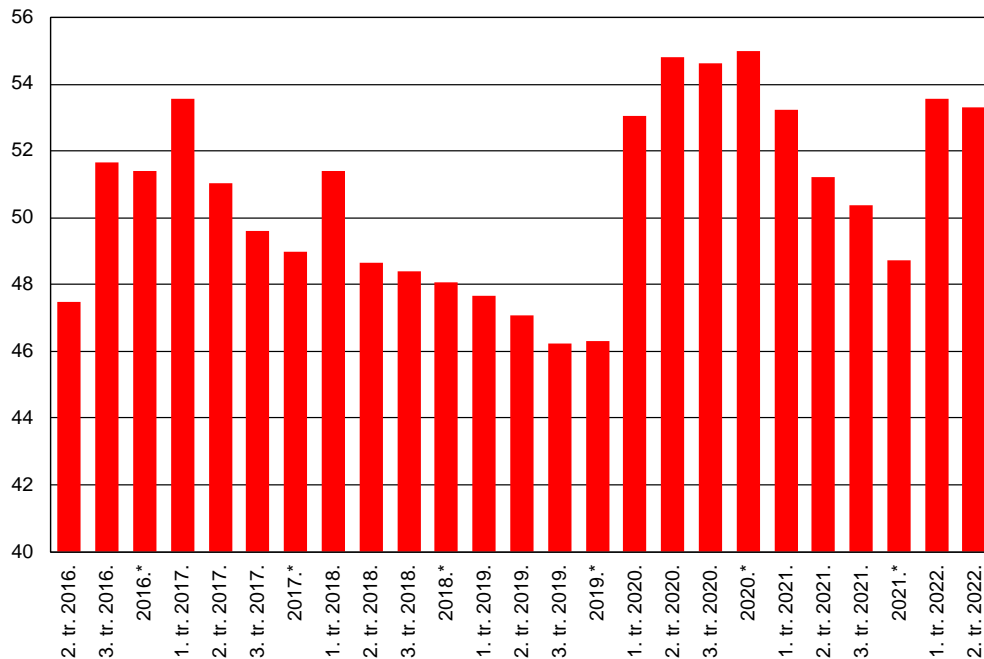
Izvor: HNB

Prinos na imovinu (ROA) i prinos na kapital (ROE)

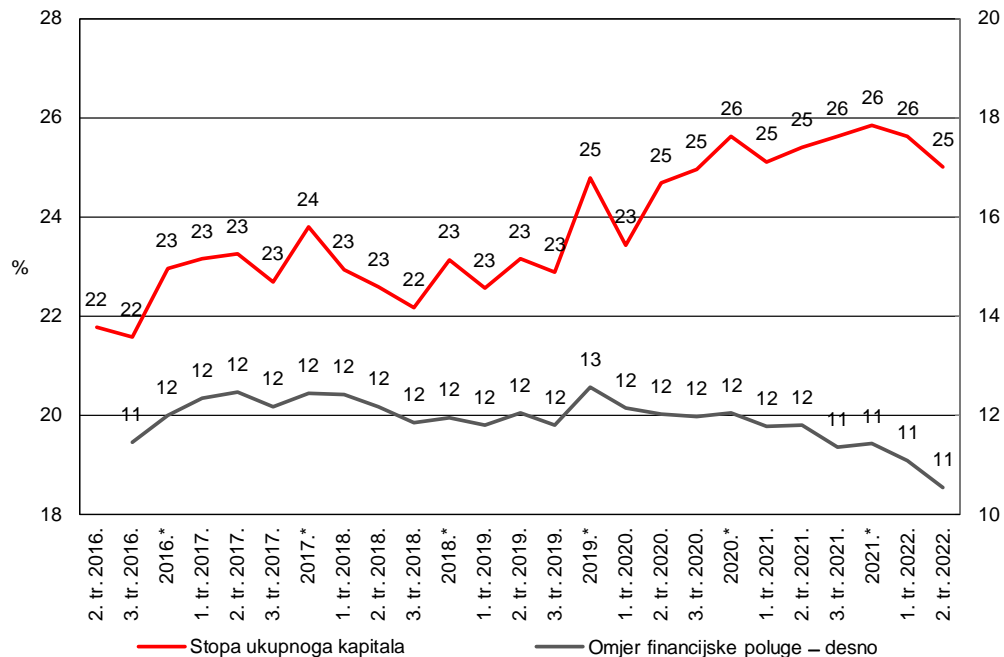
* Revidirana nekonsolidirana izvješća
 Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
 Izvor: HNB

Pokazatelj troškovne efikasnosti (CIR)

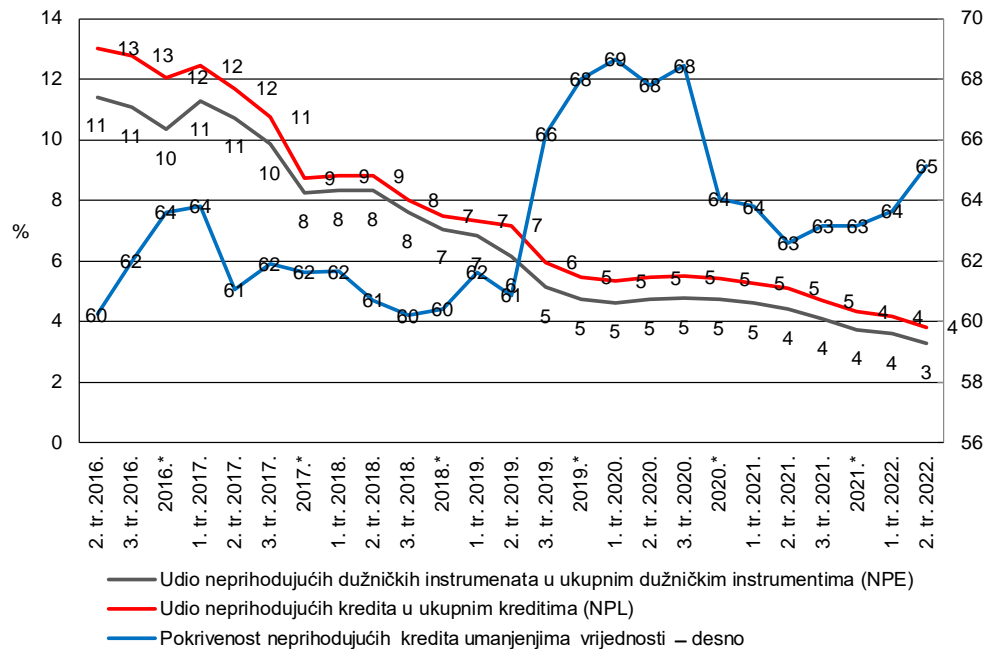
* Revidirana nekonsolidirana izvješća
Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
Izvor: HNB

Stopa ukupnoga kapitala i omjer financijske poluge

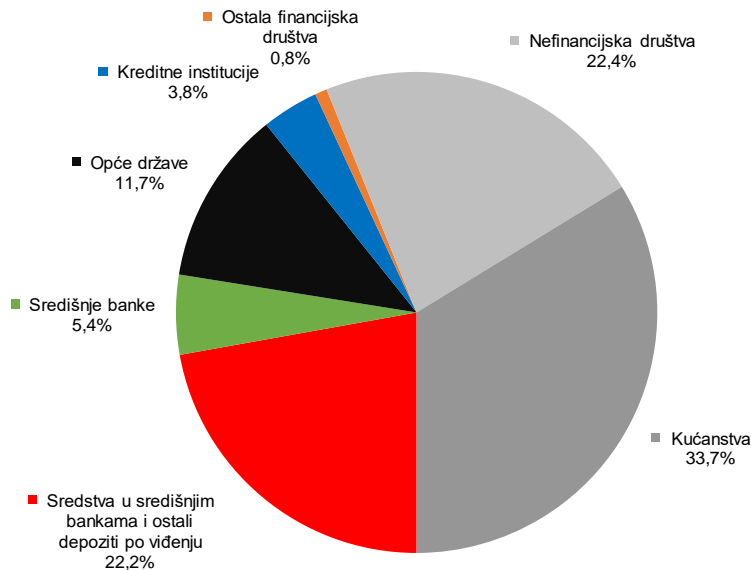
* Revidirana nekonsolidirana izvješća
 Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
 Izvor: HNB

Kvaliteta izloženosti

* Revidirana nekonsolidirana izvješća
 Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
 Izvor: HNB

Sektorska distribucija danih kredita (bruto) na dan 30. lipnja 2022.

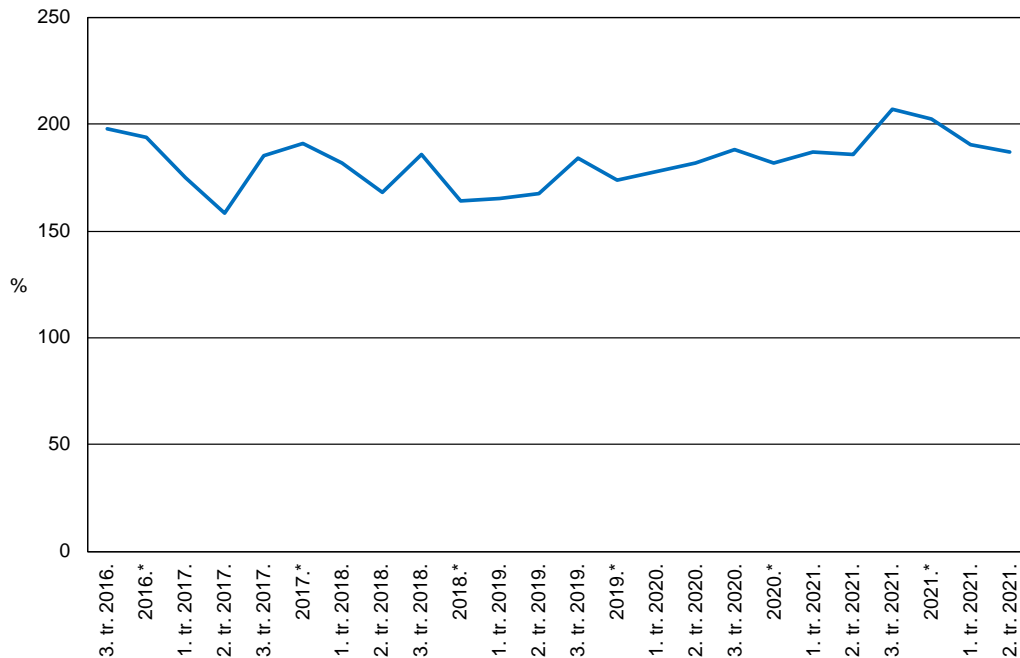

Kredit i predujmovi

Izvor: HNB

Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)

* Revidirana nekonsolidirana izvješća
Napomena: Podaci se odnose na nekonsolidirana privremena izvješća, a podaci označeni zvjezdicom na revidirana nekonsolidirana izvješća.
Izvor: HNB